

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
225. (1291.) szám**BNR- valutaárfolyamok**

1 euró	4,2950 ▲
1 amerikai dollár	3,1782 ▲
100 magyar forint	1,5484 ▼

Aktuális

3

Alkotmányos diktatúra?

„Megnyílt az út az alkotmányos diktatúra felé” – kommentálta egy ellenzéki politikus azt, hogy ezentúl a független honatyák is frakciót alakíthatnak a parlamentben. A házszabály-módosításra tegnap az Alkotmánybíróság is rábólintott.

Kultúra

8

**„Fekete bárány”
Kolozsváron Fekete Pákó**

Megosztotta a kolozsvári közvéleményt Orbán János Dénes költőnek, a Bulgakov kávézó tulajdonosának az az ötlete, hogy Fekete Pákó magyarországi médiaszemélyiséget hívja meg koncertezni. A nigériai származású zenész tegnap lépett fel a Bulgakovban.

Média

9

Sajtópályázat: a győztesek

A Bukaresti Egyetem két diákja nyerte a *Fiatal riporterek a szegénység ellen* elnevezésű riportpályázatunkat. „A mennyiségre nem panaszkodhattunk, a minőséggel azonban már nem voltam annyira elégedett” – értékelte Salamon Márton László főszerkesztő az általa elbírált sajtópályázatokat.

Vezércikk

3

Déneske-ország

Semmiféle kategóriába nem sorolható ország Románia, ahol könnyűszerrel megtörténhetnek másutt elképzelhetetlen dolgok is. Mert milyen kategóriába lehetne beilleszteni azt az országot, ahol az Alkotmánybíróság olyan ítéletet hoz, amelyet a szemben álló felek eltérő módon értelmezhetnek.

Bogdán Tibor

Fel-le százalékkolt bérek

Tizenöt százalékkal emelik 25 százalékkal lefaragott közalkalmazotti fizetéseket

Traian Băsescu államelnök vezette a jövő évi bérszinteket tárgyaló kormányülést, amely tegnap esti lapzártánkorkor még tartott

Fotó: Tofán Levente

A decemberi bérszinthez képest egységesen tizenöt százalékkal emelik 2011. január elsejétől a júliusban huszonöt százalékkal lefaragott közalkalmazotti fizetéseket, a minimálbér pedig a jelenlegi 600 lejről 670 lejre emelkedik. Ezeket az intézkedéseket tárgyalta Traian Băsescu államfő részvételével tegnapi – lapzártánkorkor is tartó – ülésén kormány. Minderre a Nemzetközi Valutaalaprak is rá kellene még bólintania, de az már bizonyos: jövőre is folytatódnak az elbocsátások a romániai közszférában. **3. és 6. oldal**

Gondok bölcsője a bölcsőde

Nem elég képzettek a hazai bölcsődékben dolgozó nevelők, pedagógiai szempontból is megfelelő minőségű ellátást kellene nyújtani a legkisebbeknek – állítja Pető Csilla RMDSZ-es képviselő, aki kifogásait politikai nyilatkozat formájában a parlamentben is megfogalmazta. A politikus átfogó reformot és több gyerek ellátására alkalmas hálózatbővítést javasol. A lapunk által kérdezett szülők is egyetértenek abban, jelentősen javítható a gondozás minősége. **7. oldal**

Szakemberek szerint nem elég képzettek a hazai bölcsődékben dolgozók

Vihar tört ki egy állófogadás miatt

A Fidesz-frakció szerint nem fogadható el, hogy Alföldi Róbert, a Nemzeti Színház igazgatója nem érzi az ügy súlyát – közölte a párt képviselőcsoportja tegnap azzal kapcsolatban, hogy a román nemzeti ünnep alkalmából a Budapesti Román Kulturális Intézet előadást és fogadást rendez a teátrumban. Tiltakozott a KDNP és a Jobbik is, az igazgató leváltását követelve. Alföldi szerint a színház átengedésével a két ország megbékélését szolgálja. **2. oldal**

ÚMSZ előfizetési akció 2011

Egyet fizet, kettőt kap!

Fizessen elő az Új Magyar Szóra, és ajándékozza meg szeretett, barátait, ismerősöket egy ingyenes ÚMSZ-előfizetéssel!

Részletek Szolgáltatás oldalunkon

HIRDETÉS

Röviden

Borbély László New Yorkban

Borbély László elnökletével került sor az ENSZ Fenntartható Fejlődés Bizottsága (CSD) 19-ik ülészakának második ülésére New Yorkban. A környezetvédelmi és erdészeti minisztert idén tavasszal választották meg az ülészak elnökévé, mandátuma egy évre szól. Fontos, hogy politikai döntés születessen a fenntartható fogyasztásról és termelésről szóló tíz éves ütemtervvel kapcsolatban – hangsúlyozta a tanácskozáson Borbély László.

Szerbia számít az Interpolra

Az Interpol segítségét kéri Szerbia Ratko Mladics háborús bűnökkel vádolt volt boszniai szerb katonai parancsnok elfogásához – írták a tegnapi belgrádi lapok. Ivica Dacic szerb miniszterelnök-helyettes, belügyminiszter Lyonban tárgyalt a nemzetközi rendőri szervezet főtitkárával, mivel Belgrád szeretne választ kapni arra a kérdésre, hogy Mladics Szerbiában vagy külföldön bujkál-e.

Eldőlhet Berlusconi sorsa

Fokozódik az olaszországi kormányválság: a római parlament december 14-én szavaz a Berlusconi miniszterelnök ellen benyújtott bizalmatlansági indítványról. A helyzetet súlyosbítja, hogy a kormánynak nem sikerült megoldást találnia a nápolyi szemétszállítási problémákra sem.

Veszélyben a START-egyezmény

Egy republikánus szenátor kelletlensége miatt veszélybe került az orosz–amerikai fegyverzetellenőrzési egyezmény idei ratifikálása, Joe Biden amerikai alelnök (*képünkön*) pedig arra figyelmeztetett, hogy a kudarc nemzetbiztonsági kockázatokat vetne fel. Jon Kyl – aki a republikánusok részéről

kulcsszerepet vállalt az egyezményről a Fehér Házzal folytatott tárgyalásokban – közleményében a kormányzat tudomására hozta: nem hiszi, hogy a szenátusnak az idén még lesz ideje foglalkozni az új START-egyezmény ratifikálásával.

Nem végzik ki Tárik Azizt

Nem írja alá a Tárik Aziz volt miniszterelnök-helyettes, külügyminiszter kivégzéséről szóló parancsot Dzsálal Talabani iraki államfő. Az iraki legfelsőbb büntetőbíróóság októberben ítélte kőtel általi halálra a néhány diktátor egyik legfőbb bizalmasát. A szunnita mohamedán Szaddám Huszein környezetében Tárik Aziz volt az egyetlen keresztény politikus.

Tűz ütött ki egy dán komphajón

Tűz ütött ki tegnap reggel egy Oslóból Koppenhágába tartó utasszállító kompon, de a balesetben senkinek nem esett baja – közölte a DFDS dán hajózási vállalat. A lángokkal két és fél óra alatt sikerült megküzdeni. A „Skandinávia Gyöngye” nevet viselő kompon a tűz a rakodótérben lévő egyik személygépkocsiból indult ki.

Kim Dzsong Un máris tisztogat

Észak-Korea következő vezetője, Kim Dzsong Un megkezdte a tisztogatást a párt és a hadsereg soraiban, hogy biztosítsa felétlen hatalmát az állami apparátusban – állítja a sztálinista államból szökött katonák dél-koreai szervezete.

Brüsszeli viziten a magyar kormány

Hírösszefoglaló

Sorsdöntő időszak elé néz a jövő év első felében az Európai Unió, amikor Magyarország fogja betölteni az elnöki tisztséget – jelentette ki José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke tegnap Brüsszelben, miután az általa vezetett uniós végrehajtó testület megbeszélést folytatott a magyar kormány tagjaival, ő pedig külön is tárgyalt Orbán Viktor kormányfővel. A magyar miniszterelnök ezt azzal egészítette ki, hogy Budapest kiforrott és átgondolt, végrehajtható elnökségi programmal rendelkezik.

Barroso teljes bizalmát fejezte ki az iránt, hogy a magyar elnökség sikeres lesz. Felhívta a figyelmet az uniós és a magyar stratégiai célok egybeesésére. A jövő év feladatai közül kiemelte, hogy meg kell kezdeni a 2020-ig szóló uniós munkahelyteremtő és gazdaságfejlesztő stratégia nemzeti célkitűzéseinek megvalósítását, illetve a hosszabb távú uniós pénzügyi távlatok kimunkálását. A bizottság a magyar elnökség alatt terjeszti elő a 2014 utáni időszakra vonatkozó többéves költségvetési javaslatát is.

Orbán Viktor leszögezte, hogy a kétharmados többség biztosítja:

José Manuel Barroso (jobbról) négy szemközt is beszélgetett Orbán Viktorral

belpolitikai nehézségek ne hátráltassák az országot az uniós elnökségi feladatok ellátásában, s az elmúlt hónapok reformpolitikájának köszönhetően Magyarország már nem tartozik azon uniós tagállamok közé, amelyeket úgy tartanak számon, hogy nagyon nehéz helyzetben vannak.

A magyar miniszterelnök találkozott Herman Van Rompuyvel, az Európai Tanács elnökével is. A magyar kormány Brüsszelben kihelyezett ülést tartott az EU mellett működő állandó képviseleten, tagjai találkoztak az Európai Parlament magyar néppárti delegációjával. ◀

Az SZNT Budapestre tart

K. Zs.

Száznál több háromszéki küldött utazik ma Budapestre, hogy jelen legyen a Székely Nemzeti Tanács munkakülésén – tudtuk meg Gazda Zoltántól, a Sepsiszéki Székely Tanács elnökétől. Gazda hozzátette, hogy a háromszékiek nagyon markánsan fogják megfogalmazni igényeiket a magyar kormánnyal szemben. „Bízunk a magyar kormányban, hogy nem követ el olyan hibákat, amelyek következtében elhomályosodik a székely jövő” – húzta alá Gazda. Hozzáfűzte: biztató kezdet, hogy az SZNT ülését a magyar országházban tarthatják meg. Mint ismeretes, pénteken Budapesten rendezik meg következő munkakülését a Székely Nemzeti Tanács. Gazda Zoltán szerint felkéri a magyar kormányt és a magyar állam intézményeit, hogy a nemzetközi fórumokon támogassák Székelyföld autonómiatörekvését, továbbá fordítsanak kiemelt figyelmet Magyarországra és Románia viszonyában a Székelyfölddel való kapcsolattartásra. A Székely Nemzeti Tanács fontosnak tartja, hogy a magyar EU-elnökség idején kapjon kiemelt figyelmet az uniós tagállamaiban őshonos nemzeti, etnikai és nyelvi közösségek védelmére. Az SZNT igényli az európai közösség támogatását, hogy Székelyföld mint történelmi európai régió, kapjon képviselést a Régiók Bizottságában, és Brüsszel fordítson kiemelt figyelmet a veszélyeztetett kis népek védelmére, továbbá dolgozza ki megvédésük szabályait. ◀

A Discovery űrrepülőgép roncsgyűjteménnyé vált

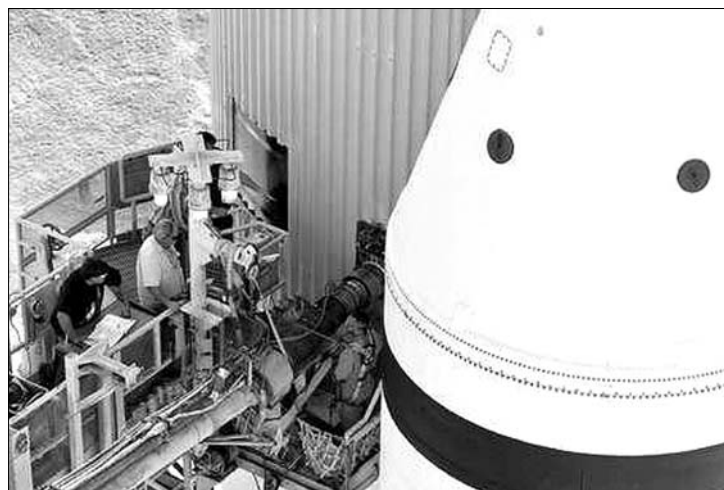
Gy. Z.

A NASA éves költségvetése tizenkilencmilliárd dollárt tesz ki. Utolsó előtti úrsiklója, a Discovery mégis sokkal inkább egy roncsgyűjteményre hasonlít, mint korszerű műszaki megoldásokat képviselő repülőre – írják az amerikai lapok. A legöregebb űrjármű – épült 1983-ban – utolsó útjára készül a világmindenségben. De hogy egyáltalán rajthoz tud-e állni, több mint kérdéses. Az egyik üzemenyavar ugyanis a másikat követi: repedések, lyukak a törzson, az üzemenyagartályon – ahogy a lapok fogalmazzák, kész Roncscovery. Az indulást eddig hatszor kellett elhalasztani.

A NASA szakértői most újfent repedésekre bukkantak a külső üzemenyagartályon. A nagyjából huszonhárom centiméteres rések egy alumíniumlemezen ke-

letkeztek, amely a folyékony hidrogént tartalmazó tankot elválasztja a folyékony oxigén tartálytól – közölte az amerikai úrhivatal. A legnagyobb gondot azonban az egész rendszerben egy hidrogénzivargás okozza: kijavítása olyan hosszú ideig tart, hogy a Discoverynek a Földön kell maradnia mindaddig, amíg meg nem nyílik az úgynevezett új rajtblak. Ami azt jelenti, hogy a legkorábban november 30-án emelkedhet a magasba. Ha egyáltalán...

Az úrhivatal egyébként teljes, most már csak két példányból álló úrsiklóflottáját ki kívánja selejtezni. A Discovery 39. missziója után már csak egy repülést terveznek: februárban az Endeavour repülne a nemzetközi űrállomásra. Ezt követően már az amerikai asztronauták is orosz Szojuz-űrhajókon utaznak majd. ◀

Javítás javítást követ. Eddig már már hatszor halasztották el a Discovery rajtját

Vihar tört ki egy fogadás miatt

MTI

Vizsgálatot kér Alföldi Róbert ügyében a Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP) – közölte Pálffy István, a kisebbik kormánypárt frakciósóvivője tegnap. Alföldi ugyanis hozzájárult ahhoz, hogy november 30-án este előadást és állófogadást tartsanak a Nemzeti Színházban Nagy-Románia megalakulásának és Erdély Romániához való csatolásának 92. évfordulója alkalmából, a románok nemzeti ünnepe előestéjén. A KDNP azt kéri, hogy a Nemzeti Színház igazgatójával kötött szerződést a kultúráért felelős államtitkár azonnal vizsgálja át, és ha intézkedésével erkölcsi kárt okozott, haladéktalanul menesse tisztségéből. A Jobbik szerint kimeríti a hazaárulás fogalmát, hogy a román nagykövetség kérésének eleget tesz egy olyan szimbolikus magyar közintézmény, mint a Nemzeti Színház, s helyszínt biztosít december elsejére egy provokációnak. „A meglelt sajtóhírekkel ellentétben nem állt szándékomban senki érzéseit megsérteni” – írta tegnap kiadott közleményében Alföldi Róbert, a Nemzeti Színház főigazgatója. „A Budapesti Román Kulturális Intézet megkeresésekor úgy ítélt meg, hogy a rendezvény elősegítheti azt, hogy a két ország, Magyarország és Románia, a viharos történelmi események ellenére a kultúra és a művészet segítségével is közeledjen egymáshoz” – olvasható a dokumentumban. ◀

Amerikában a halál kufára

ÚMSZ

Egy New York melletti repülőtérén landolt helyi idő szerint kedd este a halál kufára néven is ismert, hírhedt orosz fegyverkereskedőt, Viktor Butot szállító repülőgép. Egy amerikai illetékes szerint Butot charterjáratral szállították Bangkokból a New Yorktól mintegy száz kilométerre északra fekvő newburghi Stewart Nemzetközi Repülőtérre. Ezután a fegyverkereskedő a manhattani szövetségi börtönbe került, ahol olyan ismert fegyverek rabkodnak, mint a százötven évre elítélt hírhedt család, Barnard Madoff, vagy az egyiptomi Omar Abdel-Rahman sejk, akit életfogytiglanra ítélték, mert összeesküvést szőtt öt New York-i helyszínen történő robbantásra és az egyiptomi elnök meggyilkolására.

A Viktor But ügye iránti megkülönböztetett moszkvai figyelemre az egyik lehetséges magyarázat az, hogy kormányzati struktúrákkal szoros együttműködésben folytathatta üzemeltetést – írta a *Moszkovszkij Komszomolec* című lap. A cikk szerint Moszkva felháborodását az amerikai titkosszolgálatok tevékenysége váltja ki azaz, hogy külföldön (különféle vádak alapján) gyakorlatilag letartóztatnak orosz állampolgárokat. A *Vedomosztyi* című újság úgy vélte: But története érdekes, de nem az egyetlen az utóbbi időben, amelyben olyan személyek szerepelnek, akik tevékenységét Nyugaton – talán alaptalanul – az oroszországi vezető körök érdekeivel hozzák összefüggésbe. ◀

Fel-le százalékkolt bérek

Cs. P. T.

► A decemberi bérszinthez képest egységesen tizenöt százalékkal emelik 2011. január elsejétől a júliusban huszonöt százalékkal lefaragott közalkalmazotti fizetéseket, a minimálbér pedig a jelenlegi 600 lejről 670 lejre emelkedik. Ezeket az elképzeléseket osztotta meg tegnap a miniszterelnök a kormányt támogató parlamenti alakulatok képviselőivel is szenátoraival – tudta meg lapunk Lakatos Péter RMDSZ-es képviselőtől. A találkozó után Emil Boc nem erősítette meg a sajtónak az adatokat, mondván, előbb a Nemzetközi Valutaalap is egyeztetnie kell. A miniszterelnök a kormányülésre sietett, amelyen szintén a fizetésemel-

sek mértéke és a minimálbér összege volt a legfontosabb napirendi pont. A lapzártánkkor még tartó ülésen – melyen részt vett Traian Băsescu államfő is – az egységes közalkalmazotti bérekről szóló kerettörvényről, illetve arról a jogszabályról tanácskoztak a miniszterek, amely a közalkalmazottak 2011-es bérét szabályozza. Mint ismert, mindkét törvényt felelősségvállalási eljárással, a parlamenti vita elkerülésével szeretné elfogadtatni jövő héten a kormány.

Az RMDSZ másképp akarta

Az RMDSZ végig azt szorgalmazta, hogy az 1000 lejnél alacsonyabb fizetésű közalkalmazottak fizetését emeljék meg január-

tól az idei júniusi – a huszonöt százalékos lefaragás előtti – szintre, a többi közalkalmazott pedig 12 százalékos béremelésben részesüljön jövőre – mondta el lapunknak Lakatos Péter. A koalíció azonban ezt az elképzelést elvetette, mivel a nagyobbik kormánypárt, illetve az igazságügyi miniszter szerint a differenciált fizetésemelés alkotmányossági agályokat vet fel. „Az ellenérvek egyike volt az is, hogy a bírák számára előnytelen a differenciált béremelés, így a koalíció gondokba ütközhet, ha az igazságszolgáltatás elé kerül a közalkalmazottak béreinek ügye” – magyarázta a politikus. Lakatos fenntartja: számításai szerint a jövő évi költségvetés megbírta volna a differenciált béremelést.

Az RMDSZ-es képviselő ugyanakkor üdvözölte, hogy a kormány 670 lejben állapítaná meg a minimálbért. „Korábbi számításaink szerint 675 lej lett volna az összeg, amely fedezi az utóbbi két év inflációját” – jelentette ki. Mint ismert, idén a minimálbér 640 lej volt Romániában, a júliusi huszonöt százalékos lefaragás után ez 600 lejre csökkent. „A fizetéscsökkentésről szóló nyári sürgősségi rendeletbe az RMDSZ javaslatára bekerült, hogy egyetlen bér se csökkenhesen 600 lej alá” – emlékeztetett Lakatos. A héten zajló egyeztetéseken egyébként a szakszervezetek 750 lejes minimálbért követeltek, az IMF pedig 650 lejt tart indokoltnak.

A fokozatosság elve

Lakatostól megtudtuk, a közalkalmazotti bérek huszonöt százalékos lefaragásáról szóló jogszabály január elsejétől hatályát veszti, ekkor lép ugyanis életbe a közalkalmazottak 2011-es fizetését szabályozó törvény. Az egységes bértábla törvénye azonban jövőre még nem lépne életbe. Lakatos magyarázata szerint azért, mert alkalmazása csak „fokozatosan, a fizetések évről évre történő kiigazításával” lehetséges. „A közalkalmazottakat nem lehet egyből beszorítani a bérárcs foglalkozásuk szerinti pozíciójába, mert ez méltánytalanságokhoz vezetne, és a költségvetést is megterhelné. Akinek a jelenlegi bére eléri a bérárcs szerinti szintet, annak a fizetését többé nem emeljük. Eközben évente emeljük azoknak a fizetését, akiknek a bérárcs szerint nagyobb összeg járna. Ez addig alakul, amíg a bérszintek utol nem érik a bérárcsot” – magyarázta az elvet Lakatos Péter. ◀

Déneske-ország

Bogdán Tibor

Van egy vicc: az újszülött fiát a születészen kereső boldog papa nem találja Déneskét sem az okos és szép, sem a szép és buta, sem a buta és csúnya gyermekek felíratú szobában. Végül a folyosó legvégén rábukkan az utolsó ajtóra, amelyen ez áll: Déneske.

Valahogy ilyen, semmiféle kategóriába nem sorolható ország Románia is, ahol könnyűszerrel megtörténhetnek másutt elképzelhetetlen dolgok is.

Mert milyen kategóriába lehetne beilleszteni azt az országot, ahol a döntéseiben megfellebbezhetetlen Alkotmánybíróság olyan ítéletet hoz, amelyet a szemben álló felek eltérő módon értelmezhetnek, mint például most, az oktatási törvényért történő kormányzati felelősségvállalás kapcsán. A talárosok a káposzta-kecske elv alapján nyilvánvalóan igyekeztek mindkét félnek igazat adni, holott a két létfontosságú intézmény, a parlament és a kormány közötti alkotmányos jellegű jogi konfliktus feloldása lett volna a feladatuk.

Ebből aztán természetesen fakadt az újabb képtelenség: Emil Boc kormányfő arra kérte az alkotmánybírákat, állapítsák meg, hogy a konfliktus csakis a kormányzati felelősségvállalás folytatásával oldható fel. Vagyis: azzal, ami előidézte. Addig is a kormány szerint a felelősségvállalás érvényben marad, az ellenzék cáfolja ezt, és – újabb képtelenség – nem hajlandó megvitatni a kormány ellen benyújtott saját bizalmatlansági indítványát!

Vagy: elképzelhető lenne-e normális országban, hogy megyei bíróságok, az Alkotmánybíróság korábbi döntésének ellentmondva, jogtalanak ítélik meg a közalkalmazotti bérek 25 százalékos csökkentését? És tegyék azt az Európai Emberjogi Konvenciónak éppen azokra a pontjaira hivatkozva, amelyek alapján a talárosok korábban az alaptörvénnyel szembenállónak mondták ki a 15 százalékos nyugdíjlefaragást. És ha ez nem lenne elég, akkor Romániában a képtelenségek tovább fokozhatók: a kormányfő a jelen pillanatban érvényben lévő megyei bírósági ítéleteket tévesnek minősíti, fenntartja a bérlefaragást, fittyet hányva a harmadik hatalmi ágra, az igazságszolgáltatásra. Persze Traian Băsescu államfő ebben is lekörozte: ő az Alkotmánybíróságot nevezte „nehezen elviselhető” intézménnyek.

Tény, hogy csak a Sed Lex szakszervezet esetében 80 ezer költségvetési alkalmazott pereli a kormányt, további 5200 készül bírósághoz fordulni a bércsökkentés miatt. A kormánynak a törvénybe foglalt és az államfő által kihirdetett 50 százalékos fizetésemelés elmaradása nyomán elveszített pereit következtében több mint 2 milliárd lej – a bruttó nemzeti össztermék közel fél százalékát – kell visszafizetnie. De nem teszi: sürgősségi rendelettel 2012–2015 közöttre halasztotta a törlesztést. A kormány a fizetések jövő évi 10-15 százalékos növelésének csalfa ígéretével próbálja csillapítani a népharagot. Déneske-országban ugyanis ez is lehetséges: fizetésemeléseként eladni a 25 százalékkal megkurtított bérek néhány százalékos visszatornásását.

Román lapszemle

Átfogó városrendezési tervvel készül Bukarest Főpolgármesteri Hivatala megújítani a főváros régi központját. Az urbanisztikai projekt felölelné a műemlékek népszerűsítését, zöldövezetek kialakítását és a forgalom csökkentését, mely által a város szívéét „visszaadná a polgároknak”. (Evenimentul Zilei) ► Január elsejétől a munkakönyveket érintő összes adminisztráció elektronikusvá válik és a területi munkaügyi felügyelőségtől átkerül a megyei nyugdíjpénztárak hatáskörébe. (Capital) ► Piaci információk szerint Buzăuba költöztetnék jövő évtől a kolozsvári Ursus sörgyárat. (România Liberă)

„Látom, nagyon frissek vagytok” – mondta tegnap a kormányülést elnöklő államfő a minisztereknek

Fotó: Tofán Levente

Szász vádol, Kelemen tisztáz

ÚMSZ

► Lemondásra szólította fel Szász Jenő, a Magyar Polgári Párt (MPP) elnöke Kelemen Hunor művelődésügyi minisztert, mivel szerinte a tárcavezető Adrian Păunescu temetésén mondott gyászbeszédében nemcsak az erdélyi magyarokat, hanem az európai értékeket sem képviselte. „A román nemzeti-kommunista ideológia oszlopos tagjaként ismert Adrian Păunescu ifjúsági agymosó népszerűsítő szervezett, 1989 után pedig a visszarendezés és a sovén-nacionalista diskurzus híveként vált hírhedtté az erdélyi magyar közösség számára” – fogalmazott élesen Szász. „Szász Jenő manipulál, ferdít és valótlanokat állít, amikor azt nyilatkozza, hogy gyászbeszédet mondtam Adrian Păunescu temetésén” – reagált az MPP-s vádakra az RMDSZ hivatalából ideiglenesen felfüggesztett ügyvezető elnöke. Kelemen hangsúlyozta: nem tartózkodott az országban a temetés napján, így nem is vett részt rajta. Leszögezte, az az üzenet, amelyet Szász Jenő gyászbeszédnek vélt, csupán a Kulturális és Örökségvédelmi Minisztérium hivatalos sajtószolgálatának rövid megemlékezése volt. ◀

Alkotmányos diktatúra?

Cs. P. T.

► „Megnyílt az út az alkotmányos diktatúra felé” – kommentálta egy ellenzéki politikus azt, hogy az Alkotmánybíróság tegnap zöld utat adott a képviselőház egyik sokat vitatott házszabály-módosításának. Ez előírja, hogy a független honatyák is frakciót alakíthatnak, így számarányuknak megfelelően helyekhez jutnak a szakbizottságokban. A módosítást néhány hete a kormánypárti képviselők javasolták éppen amiatt, hogy a kormányt szintén támogató függetleneket is helyek illessék meg a szaktestületekben. Jelenleg ugyanis a koalíciót támogató politikusok még a képviselőház házbizottságában is kisebbségben vannak. A módosítást a három ellenzéki párt támadta meg az Alkotmánybíróságon arra hivatkozva, hogy érvénybe lépésével a parlamenti erőviszonyok már nem a választások eredményeit tükrözik.

Victor Ponta, a Szociáldemokrata Párt (PSD) elnöke szerint a taláros testület döntése az ellenzék „felszámolásához” vezet. Azzal érvelt, hogy a házszabály-módosítás után bármelyik képviselő könnyedén cserbenhagyhatja azt az alakulatot, amelynek színeiben a parlamentbe bejutott.

„A hatalom így most már sokkal könnyebben megvásárolhatja az ellenzékét, ami véget vet a demokráciának. Egyelőre tehetetlenek vagyunk. Egyetlen megoldás, hogy nyerjük meg a választásokat, és állítsuk helyre a demokráciát” – mondta Ponta.

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) képviselője, Ciprian Dobre szerint a házszabály-módosítás következtében a parlamenti választások eredményeit egyszerű többségi határozattal felül lehet írni. „Innentől már bármi lehetséges. Románia lelépett a demokrácia útjáról, megnyílt az út az alkotmányos diktatúra felé” – jelentette ki az ellenzéki képviselő.

Az Alkotmánybíróság döntése egy nappal azután született, hogy a kormánypártoknak sikerült megszavaztatniuk egy másik fontos házszabály-módosítást. Eszerint a házbizottságban már nem lesz szükség kvórumra (a tagok több mint felének jelenlétére) a döntések meghozatalához. Korábban ugyanis azért vált szinte minden egyes alkalommal döntésképtelenné a bizottság, mert a képviselőház vezetőségének tizenhárom tagjából hét ellenzéki, távozásuk esetén pedig nem volt meg a kvórum. Az ellenzék ezt a módosítást is megtámadta az Alkotmánybíróságon. ◀

Táblázták a nyugdíjtörvényt

M. Á. Zs.

► Előreláthatóan december 7-én szavaznak a képviselőház plénumában a nyugdíjtörvény végső formájáról, amelyet Traian Băsescu államfő azzal a kéréssel küldött vissza a parlamentbe, hogy vizsgálják meg a nők nyugdíjkorhatárának 63 évre való csökkentését. Korábban a szenátus elutasította az államfő kérését. Az alsóház házbizottsága tegnap három tagú testület ülésén csak a Demokrata-Liberális Párt öt, illetve az RMDSZ egy képviselője vett részt. A Szociáldemokrata Párt (PSD) öt és a Nemzeti Liberális Párt (PNL) két házbizottsági tagja továbbra sem vett részt az ülésen tiltakozásul amiatt, hogy a csalással gyanúsított Roberta Anastase a képviselőház elnöke maradt. ◀

Honosítás: aki lemarad, kimarad?

Hivatalosan január 1-jétől lehet benyújtani az illetékes magyar hatóságokhoz a honosítási kérdést, de a lehetőség iránt máris nagy az érdeklődés. Magyarország csíkszeredai konzulátusán már a következő esztendő első három hónapjára előjegyezték a jelentkezőket, a kolozsvári konzulátuson is csak január második felére lehet már „helyet foglalni” a kérelem benyújtásához.

B. T.

► A magyar Országgyűlés idén májusban fogadta el a magyar állampolgárságról szóló 1993. évi törvény módosítását, bevezetve az egyszerűsített honosítási eljárást. Ennek lényege az, hogy nem kell Magyarországon letelepedniük a határon túli magyaroknak a magyar állampolgárság megszerzéséhez, nem kell állampolgársági vizsgát tenniük, elegendő a magyar nyelv ismerete és nem kell a magyarországi lakóhelyet és megélhetést sem igazolni.

Szükséges iratok

Honosítási kérelmet az nyújthat be, aki ő maga, vagy akinek felmenője magyar állampolgár volt vagy valószínűsíti magyarországi származását, igazolja magyar

nyelvtudását, a magyar jog szerint büntetlen előéletű és büntetőeljárás nincs ellene folyamatban, továbbá honosítása nem sérti Magyarország közbiztonságát és nemzetbiztonságát.

A kérelmezőnek mellékelnie kell a születési anyakönyvi kivonatát és a családi állapotát igazoló okiratokat (házassági anyakönyvi kivonat, válást igazoló dokumentum stb.), valamint a magyar származást igazoló dokumentumokat (például a felmenők születési anyakönyvi kivonatai, plébánosi/lelképásztor igazolás vagy régi magyar okirat, például illetőségi bizonyítvány, iskolai bizonyítvány, katonakönyv stb.). A magyar származás igazolásánál fontos, hogy a családi kapcsolat, azaz a leszármazás végig követhető legyen. Mellékelni kell egy magyar nyelven, saját kézzel írt ön-

életrajzot és két darab igazolványképet (külföldön élőknek egyet). A honosításért folyamodó személynek nyilatkoznia kell arról, hogy büntetlen előéletű és nem folyik ellene büntetőeljárás, valamint arról, hogy az elmúlt öt évben elmarasztalta-e valamely bíróság szándékos bűncselekmény miatt.

A folyamat

A kérelem benyújtható a magyarországi anyakönyvvezetőknél, a Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal regionális igazgatóságainál, illetve külföldön a magyar konzuli tisztviselőknél.

A közigazgatási és igazságügyi miniszter előterjesztése alapján a kérelemről a köztársasági elnök dönt. A miniszter az előterjesztést a kérelemnek a Bevándorlási és

Állampolgársági Hivatalhoz történő beérkezésétől számított három hónapon belül nyújtja be a köztársasági elnöknek. Ebben az időtartamban azonban nem számít bele: a hiányzó iratok pótlására szólító felhívás és annak teljesítése közötti idő, az eljárás felfüggesztésének időtartama, a közbiztonsági és nemzetbiztonsági véleményezés időtartama, így a kérelemre a benyújtást követő 4–5 hónap után várható válasz.

A honosított személy választása szerint állampolgársági esküt vagy fogadalmat tesz. Az esküt vagy a fogadalmat a honosított vagy magyarországi polgármester előtt, vagy a magyar külképviselet vezetője előtt teszi le. A cselekvőképtelen személy nevében az esküt vagy fogadalmat a törvényes képviselője teszi le. A honosított a magyar állampolgárságot az eskü vagy fogadalom letételének napján szerzi meg. Ez azonban nem jelenti egy szersmind a magyar útlevél megszerzését is. Ennek előfeltétele ugyanis a magyar állampolgárság, így magyar útlevélet csak az igényelhet, aki már magyar állampolgár – azaz megkapta a honosítási okiratot és letette az esküt.

Az egyszerűsített honosítási eljárással a határon túli magyarok egyidejűleg kérhetik saját vagy felmenőjük egykori magyar születési családi nevének visszanyerését, többtagú születési családi névből egy vagy több tag, születési és házassági névből a nemre utaló végződés vagy névelem elhagyását, utónevük magyar megfelelőjét. A külföldön anyakönyvezett utónev magyar megfelelőjeként csak a Magyar Tudományos Akadémia által elismert utónévkönyvben, vagy a *Nemzeti és etnikai kisebbségek utónévkönyvében* megjelölt utónev fogadható el. A kérelmező nyilatkozata határozza meg a név magyar megfelelőjét egyes esetekben (például a Matej-nek Máté és Mátyás is lehet a megfelelője).

Iratok hitelesítése

Az idegen nyelvű okiratokat nemzetközi szerződés elterő rendelkezése vagy viszonsági gyakorlat hiányában hiteles magyar nyelvű fordítással, és ha ennek elháríthatatlan akadályja nincs, diplomáciai felülhitelesítéssel el látva kell az állampolgársági kérelemhez csatolni.

Hiteles fordítást, fordítási eljárással a határon túli magyarok egyidejűleg kérhetik saját vagy felmenőjük egykori magyar születési családi nevének visszanyerését, többtagú születési családi névből egy vagy több tag, születési és házassági névből a nemre utaló végződés vagy névelem elhagyását, utónevük magyar megfelelőjét. A külföldön anyakönyvezett utónev magyar megfelelőjeként csak a Magyar Tudományos Akadémia által elismert utónévkönyvben, vagy a *Nemzeti és etnikai kisebbségek utónévkönyvében* megjelölt utónev fogadható el. A kérelmező nyilatkozata határozza meg a név magyar megfelelőjét egyes esetekben (például a Matej-nek Máté és Mátyás is lehet a megfelelője).

A hatályos jogszabályok alapján a magyar állampolgárság és a magyar igazolvány kizárják egymást, de törvénymódosításokkal azt szeretnénk elérni, hogy aki nem telepszik át Magyarországra, tehát nem létesít Magyarországon lakóhelyet, továbbra is jogosult legyen a magyar igazolványra és az azzal járó kedvezményekre. Az Országgyűlés valószínűleg decemberben dönt erről a módosításról.

Az érdeklődő minderről többet megtudhat a www.allampolgarsag.gov.hu honlapon. ◀

Az évszázad esküvőjére készül Albion

Hivatalosan is bejelentették Londonban Vilmos herceg és Kate Middleton eljegyzésének várva várt hírét. Az emléktárgyárusok már évek óta készülnek az eseményre, az ifjú párt ábrázoló bögrék már régóta raktáron várják az alattvalókat.

Gy. Z.

► Alighogy bejelentették hivatalosan is Londonban Vilmos herceg és kedvese, Kate Middleton elmúlt havi eljegyzését, a brit sajtó máris lecsapott a jegyospárra. A *Sky* televíziós társaság hatalmas interjú is közölt velük. A kamerák keresztüztüében a fiatalok elárulták: családot akarnak alapítani. Mellesleg mindketten olyanok, mint a vízen úszó kacsák: a felszín nyugodtnak látszik ugyan, odalenn azonban fűgőn fi-cánkolkolnak a lábukkal.

Kenyai kézfogó

Anglia leendő hercegnőjeként ez volt Kate első hivatalos tévéfellépése. S a nézőknek meg kellett állapítaniuk: a polgári származású leányzónak még hozzá kell szoknia a királyi házban betöltendő új szerepéhez. Kissé idegesen ült Albion és szíve hercege mellett, testéhez simuló kék ruhájában, és időnként feszülten mosolygott a kamerába. Kezén mélykék, csodálatosan csillogó ékszer: az eljegyzési gyűrű, amely egykoron Vilmos elhunyt édesany-

jáé, Dianáé volt, és Kate – akit magyar szokás szerint nemsokára Katalinnak kell majd nevezni – láthatóan büszkén viselte ezen az estén.

„Kate, az emberek kíváncsiak önre, sok mindent tudni akarnak. Vilmos, hol tette meg házassági ajánlatát? Mikor és hogyan? És Kate, hogyan miként válaszolt rá?” – hangzottak el géppuskatüzelés-szerűen az első riporter kérdések. Vilmos rögtvest elárulta, hogy kenyai nyaralásuk során, három héttel ezelőtt volt a kézkérés. Már régóta beszéltek ugyanis házasságról, ezért a lánykérés nem érte Kate-et meglepetésként. Vilmos csak különleges helyet keresett az eseményhez. (Mellesleg nagymamája, II. Erzsébet épp Kenyában volt 1952-ben nászúton, amikor fára mászás közben értesült VI. György haláláról.) A menyasszony pedig nevetve tette hozzá, hogy „nagyon romantikus volt”, a vőlegényben igazi romantikus fickó lapul. A beszélgetésből az is kiderült, hogy Vilmos – mint minden férfi – régóta készült az eljegyzésre, de mint minden fiatalember, halogatta a dolgot. S hogy

Kate (a majdani Katalin) és Vilmos – a boldog pár

mennyire így van, az is bizonyítja: nála volt a gyűrű, méghozzá a hátizsákjában, amelyet egyetlen pillanattal sem tévesztett szem elől.

Diana gyűrűje, cipője

Nem akármilyen gyűrűről van szó: édesapja, Károly herceg annakidején ezzel jegyezte el az édesanyját, Dianát. „Nagyon szép gesztusnak éreztem, hiszen édesanyám nem lehet többé velünk. Meg akartam találni a módját, hogy mégse mulasztassa el ezt a pillanatot” – jelentette ki Vilmos. Az ékszer a családi értékén kívül is káprázatos darab: a hatalmas zafirkövet gyémántok veszik körül. Kate egyszerűen varázslatosnak tartja. A pár hihetetlenül boldognak

és pihentnek látszik. „Mivel azok is vagyunk.” Az interjúból kiderült, hogy Vilmos sokáig hezitált, hogy először Kate édesapjától kérje meg a lány kezét, de elvetette, mert attól tartott, hogy a szigorú atya nemet mond neki. De a kenyai kézfogó után első dolog volt, hogy „beszéljek Mike-kal”. Kate pedig elárulta, hogy az édesanyja egészen odavolt a hír hallatán. A gyermekvállalással kapcsolatban Vilmos így válaszolt: „Egyik lépést fogjuk érte megtenni a másik után. De előbb legyen meg az esküvő” – tette hozzá a herceg, aki édesapja mögött a második a trónöröklés rendjében. (Jelenleg öccse, Harry a harmadik, de ha az ifjú párnak gyermeke születik, visszaszorul a negyedik helyre.)

Kate arra is visszaemlékezett, milyen volt először találkozni Vilmos családjával: „Nagyon ideges voltam, hogy az édesapja mit fog szólni. De nagyon-nagyon közvetlen és szívélyes volt.” A királynő pedig, a felséges nagymama? „Egy esküvő alkalmával mutattak be neki, és ugyancsak igen barátságos volt velem.” Vilmos ennél többet is mondott: „Széttárt karokkal üdvözölt bennünket, tudta, hogy milyen különleges ez a pillanat Kate számára; már régóta meg akarta ismerni őt.” Természetes riporter kérdés is elhangzott: vajon nem érez-e nyomást a lány, hogy lépten-nyomon összehasonlítsák Vilmos édesanyjával? A válasz is természetes volt: „Nagyon szerettem volna őt is-

merni. Ihletett valaki volt, akire fölnez az ember. Sok mindent elért az életében.” A herceg pedig úgy vélte, hogy nincs nyomás, elvégre senki nem kívánja Kate-et „Diana cipőjébe kényszeríteni”; a leendő hercegnő a saját útját fogja járni.

Szilárd, szolid szerelem

Az ifjú pár egyszer már szakított egymással. Vilmos ezzel kapcsolatban biztosította a tévénezőket, hogy nem kell mindent elhinni abból, amit az újságok írnak bár igaz, kapcsolatuk során egy ideig különváltak az útjaik Kate-tel. „Mindketten fiatalok voltunk, egyetemre jártunk, meg kellett találnunk önmagunkat. De fölnőttünk azóta” – magyarázta a vőlegény. Kate pedig hozzáfűzte: olyan dolgokra jött rá saját magával kapcsolatban, amelyekről korábban fogalma sem volt; így újult erővel folytathatták a kapcsolatukat. Barátaik úgy tartják, hogy szilárd és szolid a szerelmük.

Az ifjú pár élete a nyilvánosság előtt zajlik. Vilmostól megtudhattuk, hogy nagyon óvja Kate-et és a családját is. Biztonságban akarja tudni őket, és igyekszik számukra a legjobb tanácsokkal szolgálni.

Esküvő pedig jövőre – a pontos időpontot még nem tűzték ki. Bár ki tudja? Lehet, hogy csak nem kötik egyelőre az orrukra? ◀

Lap-top

A nap címe. Az Alkotmánybíróság értelmezi a törvényt, Emil Boc értelmezi az Alkotmánybíróságot, Adrian Năstase, *Jurnalul național*.

Magyarázat. Kommentár helyett a cikk alcíme: „Ennek az alkotmány körüli cirkusznak a következménye az állam intézményeit átfogó káosz elmélyülése.”

Tamás és Antal. Tamás Sándor Kovászna megyei tanácselnök és Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármester a *BI* tévében. De nem az opportunisták bunkó, Radu Moraru, hanem Ioana Lupea és Mircea Marian vendégeként. (Néhány évvel ezelőtt az ismert kovásznai párost R. Moraru, az államelnök kedvenc tévéje veszélyesnek nevezte, mert „túl okosak”.) Az *Evenimentul zilei* közli az elhangzott válaszokat. Ezek nekünk természetesen hatnak (a magyar állampolgárság és az autonómia kapcsolatának mélyebb elemzését szerencsére nem kérték tőlük), vannak azonban személyekre vonatkozó megállapítások, amelyekkel most találkozunk először. Tamás Sándor például azt mondja, hogy „Traian Bănescu valószínűleg az egyetlen román politikus, akinek a vénájában van a politika”; továbbá, „ha Markó Béla jelölteti magát az RMDSZ elnökségére, akkor megszavazom”. Antal Árpád szerint pedig neki magának nincs meg a kellő tapasztalata, hogy versenybe szálljon az elnökségért, de „azt hiszem, Kelemen Hunornak megvan a tapasztalata, és vannak mások is”. Tamás pedig, kérdésre válaszolva, hozzáteszi: „Borbély Lászlónak is van ilyen tapasztalata.”

Cseberből mederbe. Sokan hiszik azt, hogy egy valamilyen hivatalnoki állás, ahol az ember megmutathatja magát, ugródeszkát jelenthet a tévé nyilvánossága felé: így lesznek a „kommunikációs szervezőkből” tévébemondók vagy akár műsorvezetők. Cosmin Prelipceanu, a *Realitatea TV* sokoldalú és korrekt újságírója most a fordított utat teszi meg: e hét végén egy romániai bankhoz „igazol át”, amelynek a közönséggel való kommunikációjáért felel.

A nap állítmánya. Az Alkotmánybíróság lemondott, majd ezt a lépését alkotmányellenesnek nyilvánította.

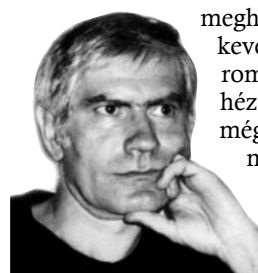
Minden napra egy mondat

„A gyógyasztudomány azon alapul, hogy szórakoztatja a páciens, míg a természet meggyógyítja a betegséget.” *Voltaire*

Olvadozó melting pot?

Az Amerikai Egyesült Államokban nemrég lezajlott törvényhozási választások alapos befolyással lehetnek nem csak Észak-Amerika, de közvetve az egész világ sorsára.

Úgy tűnik, Obama politikai lendülete megtört, a szenátusban és a képviselőházban drámaian előre törtek a republikánusok. Obama – az amerikai elnöki rendszer sajátosságai miatt – formailag továbbra is kezében tartja a folyamatokat, valószínűleg azonban az eddigieknél is keményebb ellenállásra számíthat. Ami önmagában még nem volna súlyos probléma. Ami azzá teszi, az az Amerikai Egyesült Államokban is egyre erőteljesebb politikai polarizáció. A szemben álló felek – a konszenzuális demokrácia divatos alapelveit meghazudtolva – egyre kevésbé hajlanak kompromisszumokra. A nehézség gazdasági, s talán még nehezebb társadalmi helyzetből radikálisan eltérő megoldásokkal szeretnének kilábalni. S mivel a problémák súlyosak, a megoldá-

Bíró Béla

súlyosak, a megoldá-

suk körüli viták is erőteljes szenvedélyeket generálnak.

Az államban eddig meghatározó szerepet játszó fehér, angolszász és protestáns népesség záros határidőn belül kisebbségbe kerül a korábbi kisebbségekkel szemben. Már ma vannak az államoknak olyan területei, főként városai, ahol az arány az utóbbiak, a feketék, a katolikus latinók vagy az ázsiaiak javára bilent. Már Obama elnökké választása is főként annak a lappangó pániknak volt az eredménye, amely az uralgó fehér népesség köreiben fokozatosan elhatalmasodott. A feketék és a többi kisebbség ugyanis növekvő számaránya ellenére a társadalom vezető intézményeiben mélyen alulreprezentáltak. A pénz és a hatalom szinte kizárólag a protestáns és izraelita fehérek kezében összpontosul. Obama megválasztásával a hatalom kisebbséggé zsugorodó birtokosai azt szerették volna bizonyítani, hogy mégiscsak egyenlőség van, a kisebbségeknek nincs okuk elégedetlenségre, hiszen lám a legfelső hatalom elnyerése sem lehetetlen számukra. A fehérekkel mindenben egyenjogú polgároként

Az egyetlen elfogadható alternatíva a közösségi egyenlőség, pluralista társadalommodell.

vehetnek részt az állameletben. A kisebbségek abban a reményben adták Obamára a voksukat, hogy az elnök (a fekete kritikák ellenére, miszerint ő csupán sötét arcú fehér) valóban a kisebbségek érdekeit fogja képviselni. Ezek a remények nem igazolódtak, mert nem igazolódtak. A valóban alapvető kérdésekben Obamának – kivételes elnöki hatalma dacára is – igazodnia kellett a hatalom tényleges szerkezetéhez, s bár az egészségbiztosítási rendszer átalakításának vonatkozásában valóban főként a kisebbségek érdekeit tartotta szem előtt, egyéb vonatkozásokban nem sokat tehetett értük.

A számítás ezért a fehér többség szempontjából sem igazán vált be. Obama átmenetileg mérsékelte ugyan az ellentéteket, de hosszabb távon akár fokozhatja is azokat, hiszen azt tudatosíthatja a kisebbségekben, hogy a hatalom tényleges birtokosaival megkötött kompromisszumok nem vezethetnek kézzelfogható eredményre. Az egyetlen elfogadható alternatíva a közösségi egyenlőség. Ez a nézet persze az Amerikai Egyesült Államok erőteljesen individu-

alista közvéleményében még nem artikulálódhat. A folyamatok azonban elkerülhetetlenül ebbe az irányba vezetnek. Az a már ma jól érzékelhető veszély fenyeget, hogy a kisebbségek számarányának gyors növekedésével az amerikai melting pot is olvadozni kezd. A lendületét veszítet, táncstalan és szorongó fősodor többé nem látszik elég erősnek ahhoz, hogy magához idomítsa a bevándorlók tömegeit. Nagy a valószínűsége annak, hogy ezek előbb-utóbb a maguk párhuzamos és alternatív társadalmaira alapoznak majd, s az amerikai nemzeti ideológiában egyre inkább az angolszász-protestáns-fehér dominancia fenntartásának eszköztét látják. A helyzetet súlyosítja, hogy Nyugat-Európa is hasonló problémákkal küzd, bár továbbra is az amerikai modell működőképességének illúziójával áltatja magát.

Minden jövőre vonatkozó jóslat kockázatos, de nagyon úgy tűnik, hogy a 21. század államai többé nem odázhatják el a többség és a kisebbség tényleges egyenlőségére alapozott, nemzeti vonatkozásban is pluralista társadalommodell kialakításának kísérleteit.

Ha ezek elmaradnak, az emberiség a vártánál is sötétebb jövő elé nézhet.

Hackerek

Horváth István

Kegyetlenség

SZELLEMI DÉZÉS

A kegyetlenség kétféle: szándékos vagy akaratlan. A szándékos kegyetlenség céltudatosan okoz fájdalmat valamely élőlénynek, ez pedig valamennyi bűn közt a legnagyobb, – nem embernek, inkább ördögnek a cselekedete. Talán azt mondd, hogy ember nem is tehet ilyesmit, ámde az emberek megtették és még ma is minden nap megteszik. Megtették az inkvizítorok, sok vallásos ember megtette vallásának nevében. Megteszik az élveboncolók, és szokásból megteszi sok tanító. Mindnyájan azzal igyekeznek menteni kegyetlenségüket, hogy szokás, pedig valamely bűn nem szűnik meg bűn lenni, mert sokan követik el. A Karma nem veszi figyelembe a szokást, és a kegyetlenség karmája a legborzalmasabb valamennyi között. Indiában legalább nincs mentség az ilyen szokásokra, mert hiszen mindenkinek jól ismert kötelessége, hogy élőlényt bántani nem szabad. (...) Ám a beszédben is van kegyetlenség, épp úgy mint a cselekedetben, s aki sértő szándékkal mond valakinek valamit, ugyanezt a gonosztettet követi el. Bizonyára ezt sem tennéd, de olykor a meggondolatlan szó épp annyi fájdalmat okoz, mint a rosszindulatú. Óvakodnod kell tehát az akaratlanul elkövetett kegyetlenségtől is. Rendszerint meggondolatlanságnak a következménye. Az egyik embert annyira eltölti a kapzsiság és a fősვნénység, hogy eszébe sem jut, mennyi szenvedést okoz, ha másoknak keveset fizet, vagy ha családját éhezeti. Egy másik csak a saját érzéki gyönyörére gondol és keveset törődik azzal, hány lelket és testet tesz tönkre a kielégítésével.

Jiddu Krishnamurti: *A Mester lábainál*

Nebud madar!

Mennyire könnyen kicsúszik a szánkon egy-egy ősmagyar szólás, szókapcsolat, például, hogy neki esik, mint tót az anyjának, otthagyja, mint Szent Pál az oláhokat, vagy csak szép körülírásokkal élünk, mint szőröstalpúak, málézabálók és a többi. És akkor még szóba sem hoztam a valóban sértő szándékkal megfogalmazott kifejezéseinket, amikor valódi megvetés és gyűlölet sístereg a szóban. Szitokszóvá lettünk, írja Agárdy Gábor a *Felvidék ma* című első szlovákiai magyar hírportálon. Szlovákiában a 'magyar' (mad'ar) szó 'dilis', 'hülye', 'idióta', 'seggfej' jelentésekben használatos. És már nem csak az utcán, argóban, szélsőjobb sajtóban, hanem a *Szalvéta nélkül* című főzőcskés műsorban is. A szereplő nem tudja megenni a gesztenyepürét, ezért ketchup-öt kér hozzá, mert annak az íze mindent elfed. Ezen röhögcsélnék kicsit, majd rászólnak a vicces fiúra: Egyél rendesen, ne légy magyar! Kesereghetnek egy sort, hogy ezek a piszkos nacionalista népek ilyen aljas módszerekkel sározzák a szépen fénylő magyar nevet. Vagy – álláspontunktól függően – belevarrhatnánk ennek az egésznek a felelősségét Bugár Béla (Híd) vagy Csáky Pál (Magyar Koalíció Pártja) nyakába, hogy ezek ott lejárták az egész magyarságot az MSZP-vel/Fidesszel karöltve. S maradunk, akik voltunk. Nyilván, nem véletlenül születnek efféle jelentésbővülések, egy nép nem határozza el kollektíven, hogy seggfejnek fogja a továbbiakban tekinteni a másikat, hanem mindkét félnek megjeleníthető a konkrét felelőssége az ügyben. Tekintsük előbb a másik oldalt. A világ fejlettebb felén a PC (political correct) megszólalás módja tekinthető irányadónak, és következetesen kerülnek a nigger, fogyatékos, törpe, süketnéma (és így tovább) kifejezéseket, mert ezek sértő tartalmúak, megkülönböztetik embertársainkat. Ha nem Közép-Európában élnénk, akkor valamelyik szlovák mértékadó értelmiségi szólalna fel hatásosan, hogy honfitársaim, ez nem szép dolog, tessék kerülni ezt a kifejezést. Mert különben szégyellhetjük magunkat, nem vagyunk különbek, netán ránk illik az idióta jelző. A magunk felelőssége nem egyértelmű. Mitől lát-szunk hülyének?

A felvidék történelmében Trianon óta rengeteg igazságtalanság történt (Benes dekrétumok, kitelepítés, magyarüldözés, szlovákosítás, nyelvtörvény...). A szlovák állampolgárságú magyarok egyik hányada beolvadt, asszimilálódott, egy másik hányad minden nyom és erőszak ellenében megmaradt magyarnak. Most már csak azt kellene kideríteni: szlovák szemszögből melyik tekinthető idiótáságnak.

Krebsz János

Röviden

Emelnék az adóküszöböt

A román kormány kérelmezni fogja az EU minisztertanácsától, hogy a jelenlegi 35 ezer euróról 50 ezer euróra emelhesse azt a küszöböt, mely fölött a vállalkozásoknak forgalmuk, illetve bevételük után hozzáadottérték-adót (tva/áfa) kell fizetniük – írta a *Mediafax*. Sorin Blejnar, az adóhivatal elnöke korábban jelezte már, hogy intézménye módosítani kívánja a cégek méretét meghatározó kritériumrendszerét.

EU-s reptérfejlesztés

Százötven millió euró összértékű európai uniós támogatásra pályázhatnak a hazai repülőterek biztonsági rendszerük tökéletesítése céljából. A támogatást azok a légitársaságok igényelhetik, melyeknek éves utasforgalma nem haladja meg az egymillió főt. A közlekedési minisztérium illetékesei szerint ez országsszerte 12 repteret érinthet, köztük a kolozsvárit és a temesvárit is. A tárca már ki is dolgozta a finanszírozás megpályázásához szükséges tájékoztató dokumentumokat, annak ellenére, hogy az Európai Bizottság végleges válasza még nem érkezett meg az alapok lehívását illetően.

Stréber ígéretei

ÚMSZ

„Korlátozni fogjuk a sebtében meghozott adómódosításokat, mely stabilitást és kiszámíthatóságot biztosítana a rendszernek. Amint az ország visszaállt a deficitcél betartására vezető „helyes” útra, a Nemzetközi Valutaalap (IMF), az Európai Bizottság és a Világbank szakembereivel közösen nekifogunk az adórendszer alapos áttekintésének” – fogalmazott a kormány a Valutaalaphoz eljuttatott legutóbbi kötelezettségvállalásainak levelében, mely a *Mediafax* birtokába jutott. A dokumentum hozzáfűzi még: „amennyiben a gazdaság pénzügyi mozgástere megengedi majd, fontolóra vesszük a lakosság adóterheinek fokozatos csökkentését is”.

Leszámolás az adóssággal

Kiszivárogtatott információk szerint ugyanakkor a kormány az ehavi költségvetés-kiegészítéskor 1,6 milliárd lejjel emelné a büdzsé tartalékalapját, vélhetően azzal a céllal, hogy az így nyert pénzből törlesztesse a magáncégek felé való tartozását. Mint ismeretes, bár ez a kitétel fontos elemét képe-

zi az IMF-fel kötött megállapodásnak, a kabinetnek még egyszer sem sikerült teljesítenie a célt és mindannyiszor halasztást kért az ügyben. A kormányt jelenleg igencsak szorítja az idő, mivel Washington november végéig adott haladékot az adósságok teljes visszafizetésére, ettől téve függővé az utolsó, közel 900 millió eurós hitelrészlet sorsát.

Ezen a fronton a szenátusban is előrelépés történt tegnap, miután a felsőháznak több törvénykezdeményéről, illetve sürgősségi kormányrendelet elfogadásáról sikerült határozatot hoznia. Günthner Tibor Szatmár megyei szenátor úgy értékelte, a parlament régi adósságot törlesztett szerdán azzal, hogy megszavazta: kompenzációban részesüljenek azok a vállalatok, amelyeknek az állam tartozik. Az elvégzett állami munkálatok ki nem fizetett összegeit az elképzelés szerint az adó értékéből vonnák le. A felsőház ugyanakkor arra a sürgősségi kormányrendeletre is áldását adta, mely nemrég törölte el az átalányadót.

„Ha optimistán szeretnénk a jövőt tervezni, mihamarabb le kell szögezni azokat a politikákat, melyek megállítják a kormányzati adósság emelkedését” – szövegezte

fel tegnap a kabinet tagjait Traian Băsescu államfő, utalva az Európában még lappangó válsághelyzetre.

Az IMF-nek küldött levél szerint a Pénzügyminisztérium szintén nagyívű vállalkozásokba bocsátkozott a fiskális helyzet konszolidálása érdekében, mely szerint már év végéig, de legkésőbb jövő év elején középtávú eurókötvényeket bocsát ki a külföldi piacokon.

Engednek banküggyben?

A *Mediafax* által megszerzett IMF-levelel szerint annak érdekében, hogy megkapja a valutaalapi hitel utolsó részét, a román kormány még a sokat vitatott idei 50-es számú kormányrendelet kérdésében is hajlandó engedni. A hitelszerződések ügyében – a washingtoni tárgyalópartnerek szájaize szerint – olyan módosításokba is belemenne, mely szerint a törvényt nem lehetne visszamenőleg alkalmazni a már folyamatban levő szerződésekre. A fogyasztóvédelmi szempontokat védelmező törvénytervezet egyébként most tárgyalja a képviselőház költségvetési bizottsága, ám a beérkezett javaslatok nagy száma miatt a folyamat csak lassan halad előre. ◀

„A krízis egyféle rosta is”

Sike Lajos

► Egy híján 125 vállalkozást tüntetett ki a Szatmár Megyei Ipari és Kereskedelmi Kamara, ám a 2009-es év üzleti mérlegét figyelembe véve még közel száz cég ért el toplistas helyezést. „Tavalyhoz képest ezerrel kevesebb, csupán 8700 cég küldte be mérlegét, jórészt olyan egyéni és családi vállalkozások, amelyek a válság nyomása alatt tönkrementek és eltűntek. A veszteség azonban ennél jóval nagyobb, mert az adataink szerint megyénkben mintegy 3000 kiscéget vitt csődbe tavaly a gazdasági-pénzügyi krízis és a hatásait rosszul kezelő minimáladó” – mondta el az *ÚMSZ*-nek a díjátadási gálát követően Daniela Culic kamaraelnök.

Az a tény, hogy három igen jól teljesítő cég közül kettő (a nagykarolyi Contitech, illetve a szatmári Autonet) autóalkatrész-forgalmazással, egy pedig élelmiszeripari tevékenységgel foglalkozik (a vetési Unicarm), jelez valamit abból, hogy melyik ágazat bizonyult a legsikeresebbnek – vélekedett a kamaraelnök. Hozzátette, a sikerekhez nagyban hozzájárult az is, hogy jelen körülmények között jó válságkezelő stratégiával rendelkeztek. A mező-

gazdaság területén a cégek általában megőrizték korábbi éllavas helyüket – elsősorban nagykarolyi és környékbeli agrárkereskedelmi társaságok –, a kisebb keresetek és nagyobb munkanélküliség miatt csökkenő fogyasztás azonban mindenre rányomta bélyegét, ezt leginkább az építőipar szenvedte meg.

„Nincs kötelező kamaratagság, így nem vagyunk minden adat birtokában, de sok mindenre rálátunk, főleg a kis- és közepes vállalkozások működésével kapcsolatban. A sebtében összehozott, gyenge szakmai háttérrel és elavult eszközökkel dolgozó kiscégek közül sok eltűnt, vagy felfüggesztette tevékenységét. Némelyikért talán nem kár, mert minőségben is elmaradtak a többi mögött. Tehát, ha innen nézzük, a válság jót is tett” – fejtette ki Daniela Culic.

Érdeklődésünkre, hogy érezhető-e valamilyen javulási folyamat a cégteljesítményekben, az elnök elmondta: ha nem is hangsúlyosan, de egyes ágazatok már „lábadózóban” vannak, elsősorban a könnyűiparban, ezen belül is a textil- és a konfekció területén. Emellett tovább javítják helyzetüket azok a vállalkozások is, amelyek az autóipar, és különösen a hazai gépkocsi üzemek beszállítói. ◀

HIRDETÉS

ÖNÖK
KÉRTÉK

A Magyar Televízió és az Erdélyi Magyar Televízió közös karácsonyi műsora.

Várjuk a karácsonyi ünnepkörhöz kapcsolódó, illő dalokból, operaáriákból, operett részletekből, nótákból, költeményekből, színpadi jelenetekből álló kívánságaikat!

Küldje szeretteihez szóló jókívánságait november 20-ig, az onok_kertek@erdely.tv e-mail címre, a 0733-697.888 sms számra, vagy a 540345 Marosvásárhely, Predeal utca 12. postacímre.

Gondok bölcsője a bölcsőde

Antal Erika

▶ Átalakításra szorul a hazai bölcsődei ellátás, amelynek jelenlegi kapacitása és minősége nem elfogadható – vélekedik Pető Csilla. A Bihar megyei képviselő a napokban tett parlamenti felszólalásában úgy vélte, hiányos az intézmények működését szabályozó 2007. évi 263. számú törvény. A legsúlyosabb problémák a személyzet képzettségével kapcsolatban merülnek fel, a politikus úgy véli, nemcsak a bölcsődékben dolgozó egészségügyi és ellátó személyzet képzettségét kellene előírni, hanem a legkisebekkel foglalkozók pedagógiai felkészültségét is számon kellene kérni.

Lehet jól is csinálni

„Ma már a családban nevelt csecsemőkkel kapcsolatban is közismert tény, hogy fejlesztésüket, nevelésüket a lehető legkorábban el kell kezdeni. A néhány hetes kortól ajánlott foglalkozásokat nevezük korai fejlesztésnek. Ha ez kimarad, sérülhet a gyermek” – nyilatkozta lapunknak Fekete Éva marosvásárhelyi gyógypedagógus, aki úgy véli, a bölcsődében nevelt gyerekek jelentős lépéshátrányban vannak. „A gyermek számára a legkívánatosabb környezet három éves koráig a közvetlen családja és az anyja folyamatos jelenléte, ennek ellenére lehet a bölcsőde is hasznos” – magyarázta a szakértő, aki úgy véli, jelentős átalakításra szorul a hazai bölcsőde-rendszer. „Ezekben az intézményekben a két év körüli

Személyre szabott nevelés jár a bölcsődében gondozott gyerekeknek is

Fotó: archív

gyermek szociális készségei fejleszthetők a leginkább, kifejezetten hasznos lehet ez a környezet, ha avatott pedagógus irányítja a munkát. Az egy év alattiak számára pedig meghatározó lehet a szakszerű mozgásfejlesztés, látás- és hallásfejlesztés, amelyet jól csak pontos program szerint lehet végezni” – tette hozzá Fekete Éva.

Megadni az esélyt

„Azt tartom nagyon szomorúnak, hogy Romániában a gyermekek egészségügyi szűrése nagyon felemás, az enyhébb, de az érintett életminőségét mégis jelentősen meghatározó látásgyengéséget rendszerint csak nagyon későn vesszük észre. A hallássérülést már a szülészete-ken szűrik, de követni kellene

a csecsemők fejlődését tovább is” – érvelt a jó bölcsődei ellátás mellett Laura Câmpean kolozsvári háziorvos, aki szerint intézményes formában „szem előtt” lennének a gyerekek. „En mindenképpen jó ötletnek tartom a bölcsődei rendszer átalakítását és olyan fejlesztő pedagógusok bevonását a nevelő munkába, akik a sérült és a normális ütemben fejlődő gyerekek ellátásáról is szakszerűen tudnak gondoskodni” – tette hozzá a háziorvos, aki maga is két kisgyermeket nevel.

Még mindig nem elég

Pető Csilla, aki a bölcsőde-reform mellé állt, azt is nehezményezi, hogy bár csökken a születések száma, az intézmények által kínált helyek sok nagyvárosban így sem

elegendőek. Túlszűfoltak a bölcsődék, és hosszú a várólista. „Célunk az kell legyen, hogy támogassuk a fiatalokat a gyermeknevelésben azáltal is, hogy növeljük a bölcsődei helyek számát” – nyomatékosított Pető. Marosvásárhelyen 2001 óta az önkormányzat gondoskodik a bölcsődék működtetéséről, helyi kézben van tehát a létszámbővítés lehetősége. Jelenleg a városban öt bölcsőde működik, ahol négyszáz kisgyerekre felügyelnek, ez éppen elegendő, az igényeknek megfelel – nyilatkozta lapunknak a helyi bölcsődehálózat igazgatója, Ferencz Emőke. „Szerintem sokkal többen élnek ezzel a gyermekgondozási lehetőséggel, de vagy nem tudnak arról, hogy működnek a bölcsődék, vagy nem bíznak meg ezekben az intézményekben”

– figyelmeztetett a lapunknak nyilatkozó Dobrai Györgyi szülő, aki úgy döntött, inkább otthon neveli gyermekeit. „Nem jelentkeztünk a bölcsődékbe, mert bár valóban jónak tűnik az ellátás, én több odafigyelést szeretnék biztosítani a gyerekeknek, szakszerű beszédfejlesztéssel” – magyarázta a szülő, aki abban bíz, hogy otthon igazán oda tudnak figyelni a kicsikre.

Ez már a reform

Ferencz Emőke emlékeztetett, a bölcsődereform már most is folyik a térségben, hiszen a beruházások folyamatosak, a korszerűsítések valamennyi bölcsődében megtörténtek, így az Európai Unió által diktálta követelményeknek is megfelelnek, jogosan tekintik tehát példaértékűnek a vásárhelyi eredményeket a más megyékből ideérkező kollégák. Az intézményvezető elismerte: a felügyelete alá tartozó bölcsődékben elsősorban az egészségügyi ellátás minőségére összpontosítanak. A gyerekek állapotát és fejlődését orvos, dietetikus, asszisztens követi, valamennyien szakképesítéssel rendelkező alkalmazottak, akiknek a munkájával elégedettek. Kovács Imola marosvásárhelyi háromgyerekes anyuka úgy döntött: megbízik az intézményes gondoskodásban. Lapunk kérdésére elmondta, a Tudor negyedbeli 5-ös számú bölcsődét választották, mert itt ellenőrizhetően jó az ellátás, nagycsaládosként pedig nem engedheti meg magának, hogy külön nevelőnőt fizessen a gyermekeinek. ◀

Tovább dagad a Neamț-i maffiabotrány

Hírösszefoglaló

▶ „A fiúk, akik tegnap sztriptízt táncoltak, ma a televízióadónok váltásán színt. Meglátjuk, mi jöhet még” – nyilatkozta a Piatra Neamț-i rendőrfőnökre utalva Traian Băsescu a tegnapi kormányülés után, amelyen a Boc-kabinet tagjai a napokban kirobbant maffiaüggyről is tárgyaltak. Dan Fătuloiu belügyi államtitkár javaslatot tett Aurelian Șoric Piatra Neamț-i rendőrfőnök leváltására, Traian Igaș belügyminiszter szerint az sem zárható ki, hogy országszerte vezetőcserék lesznek a rendőrség kötelékén belül. Piatra Neamțon vasárnap fényes nappal lőtték le a 32 éves Gheorghiu Morarut, testvérét, a 36 éves Bogdan Morarut súlyosan megsebesítették. A gyanú szerint mindketten a helyi maffia tagjai és egy több éve folyó bandaháború áldozatai. A belügyminisztérium vizsgálatot indított az ügyben, mert több kifogás is felmerült a helyi bűnüldöző szervekkel szemben. Aurelian Șoric rendőrfőnököt azzal gyanúsították meg, hogy kapcsolatot ápol szervezett bűnözői körökkel: az érintett a vádak hallatán sajtótájékoztatót tartott, ahol elmondta, a maffiaüggyel elvették a Piatra Neamț-i ügyészségtől, a továbbiakban a fővárosban folyik a vizsgálat. Az előzetes letartóztatásban lévő elkövetőt, Cristian Chilatot is Bukarestbe szállították, itt hallgatják ki a tanúkat, és itt folyik majd a bizonyítékok vizsgálata is. ◀

Víz után epedezik Sepsiszentgyörgy

Kovács Zsolt

▶ „Kiszáradtak” a vízvezeték Sepsiszentgyörgyön, a város felében két napig szünetelt a vízszolgáltatás. Az üzemzavar egyaránt meglepetésként érte a hatóságokat és lakosokat. Utóbbiak pillepalackokkal és vedrekkel rohamozták meg a közeli forrásokat, illetve az üzletekbe tódultak. Antal Árpád polgármester tegnap reggel összehívta a készenléti bizottságot, és úgy döntöttek, tartályokból látják el ivóvízzel a lakosságot, így nyolc helyszínen tűzoltókocsikból osztották a háztartási vizet, illetve palackozott ivóvizet is adtak a rászorulóknak. Az önkormányzat 27 mobilvélcét is elhelyezett a Szemerja negyedi intézményeknél.

Pánikban a város

A lapunk által megkérdezett Szemerja negyedi lakók elégedetlenek voltak, mint mondták, negyven éve nem történt ilyen jellegű probléma. Volt, aki arra panaszkodott, hogy a hatóságok későn értesítették őket az elhúzó javításról, mások pedig úgy vélekedtek, meg lehet érteni a szolgáltatót, hiszen rendkívüli esetről van szó, és nem lehetett kiszámítani, mennyi időbe telik a probléma megoldása. Az ivóvízhálózat javítását okozta, amelynek javításán két nap és két éjszaka dolgoztak a sepsiszentgyörgyi Közművek Rt. alkalmazottai, míg többszöri próbálkozásra teg-

nap 13 óra után sikerült újra ivóvizet biztosítani mintegy 15 ezer lakosnak, a sepsiszentgyörgyi kórháznak, és több intézménynek, cégnek, iskolának és óvodának. Lapzártánkkor még volt víz a városban, bár a szakemberek fi-

gyelmeztettek, hogy az eltört csövet csak ideiglenesen javították meg, azzal párhuzamosan tervezik egy teljesen új, mintegy 300 méter hosszú vízcső lefektetését. Ennek a beruházásnak két-három napon belül kezdenek neki, és ezzel a tervek szerint végleg megoldódhat a probléma. Kató Béla, a Közművek Rt. fejlesztési igazgatója lapunknak elmondta, bíznak abban, hogy nem kell ismét elzárni a csapokat, hiszen az eredetileg 40 centiméter átmérőjű 40 éves fővezetéket néhány száz méteren átmenetileg egy 200-as vezetékkel helyettesítették, de az illesztések kétszer is elszakadtak, míg sikerült újra vizet juttatni a lakásokba.

gyelmeztettek, hogy az eltört csövet csak ideiglenesen javították meg, azzal párhuzamosan tervezik egy teljesen új, mintegy 300 méter hosszú vízcső lefektetését. Ennek a beruházásnak két-három napon belül kezdenek neki, és ezzel a tervek szerint végleg megoldódhat a probléma. Kató Béla, a Közművek Rt. fejlesztési igazgatója lapunknak elmondta, bíznak abban, hogy nem kell ismét elzárni a csapokat, hiszen az eredetileg 40 centiméter átmérőjű 40 éves fővezetéket néhány száz méteren átmenetileg egy 200-as vezetékkel helyettesítették, de az illesztések kétszer is elszakadtak, míg sikerült újra vizet juttatni a lakásokba.

Számítottak a katasztrófára

A vízellátás azért omlott össze, mert a Sepsiszentgyörgyöt átszelő Debren-patak medrének rendezése közben az Őrkő negyedben meggyengült a töltés, amely hétfőn este 10 órakor meg-

csúszott és beszakította a patak mentén haladó fővezetéket. A vastag vezetékkel „kirobbanó” víz riadalmat okozott a környéken lakó roma családok között. „Rengett a föld is, majd magasra tört a csatornából víz, nagyon megijedtünk”, mesélte az egyik itt élő. Fejér Sándor, a Közművek Rt. igazgatója emlékeztetett arra, hogy a Debren-patak medrének rendezési tervébe belefoglalták, hogy két oldalon betonfalat építenek a földcsuszamlás elkerülése érdekében, de még csak egyik oldalt sikerült megerősíteni. Már hétfőn reggel látszott, hogy megcsúszhat a nedves föld, ezért a vezeték körül, a domb aljába betont öntöttek, viszont este a teteje csúszott meg, és elszakította a vezetékét. Fejér Sándor megnyugtatta a sepsiszentgyörgyieket: „az előregedett csatornahálózat felújítása folyamatban van, Kovászna megye víz- és csatornahálózatának fejlesztésére 86 millió eurós pályázatot nyert a térség”. ◀

Váratlanul érte a kétnapos vízihiány a sepsiszentgyörgyieket

A szerző felvétele

Röviden

Kortárs drámafesztivál

Budapesten tartják november 27-től december 4-ig a Kortárs drámafesztivált. A hagyományos vendégország-program fókuszában ezúttal az Amerikai Egyesült Államok színháza áll. A cél kísérletező és műfaji határokat feszegető produkciókat mutatni a nézőknek a Trafó és a MU Színház színpadán. A programblokkban szülő-koncertet ad és workshopot vezet Reggie Watts, a tíz oktávnyi hangterjedelemmel rendelkező hip-hop művész. A magyar programba Pintér Béla és Társulata, az Orlai Produkciós Iroda, az Örkeny, a Nemzeti és a Kolibri, valamint a kaposvári Csiky Gergely és a nyíregyházi Mórincz Zsigmond Színház előadásai kaptak meghívást.

Magyar fotósé a Hervé-díj

Czigány Ákos magyar és Alexis Cordesse francia fotóművészek megosztva nyerték el idén a két évente kiosztásra kerülő Lucien Hervé és Rodolf Hervé-díjat. A hater ez eurós jutalommal járó elismerést kedden este vehették át a díjazottak Párizsban, a fotóhónap keretében a nyertes sorozatokból összeállított kiállítás megnyitóján, az École Spéciale d'Architecture (ÉSA – Építészeti Főiskola) épületében, amely intézmény nagy jelentőséget tulajdonít a fotózásnak az építészhallgatók oktatásában.

Pajzán est a Moszkva kávézóban

Piroska és a farkas címmel délvidéki gyűjtésű erotikus népmesék elevenednek meg ma este 20 órától Körner Anna és Hajdu Géza előadásában a nagyváradi Moszkva kávézóban. A felnőtt közönséghez szóló előadást Kőrössi P. József állította össze, Burány Béla néprajzkutató gyűjtését dolgozva fel. Az előadás ösbemutatója októberben volt Budapesten, a Fészek klubban. A szókimondó történetek nem csak a délvidéki magyar ember gazdag humorát adják vissza, hanem a magyar nyelv gazdagságát, leleményességét is viszatükrözik.

Bicskei S. Zsuzsanna Marosvásárhelyen

Két egyéni előadással lép közönség elé Marosvásárhelyen Bicskei S. Zsuzsanna, aki a táncszínház kiváló művelője, színész, táncos, dal-szerző egy személyben. *Magam talán középre állok* címmel Pilinszky verseiből készült összeállítását egy hét múlva, este fél 8-tól mutatja be a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Kistermében. Az *ABZU* című archaikus táncelőadás pedig november 27-én, szombaton este fél 8-tól látható ugyanott.

Kortárs verses komédia a Köteles Sámuel utcában

Tasnádi István kortárs drámaíró *Finito* című „pseudomolière”-jét mutatja be holnap a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem és a Yorick Stúdió.

Antal Erika

► Közös bemutatóra készül a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem és a Yorick Stúdió holnap este 19 órától az egyetem stúdiószínházában. A nézők Tasnádi István *Finito* című verses komédiáját láthatják.

A bemutatóról Sebestyén Ába, a Yorick Stúdió vezetője elmondta, „olyan darabot láthat a közönség, amely a mai ember problémáit boncolgatja, édes-keserű humorral”. Tasnádi István neve nem ismeretlen a vásárhelyi színházkedvelők körében,

A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem a Yorick Stúdióval együtt viszi színpadra a *Finito*t A szerző felvétele

hiszen a Yorick már játszott darabját. A többszörösen kitüntetett magyarországi kortárs szerző 1992-től publikál rendszeresen verseket, ír színházi kritikát, de főként drámaíróként vált ismertté. A *Finito* verses komédia, avagy a szerző játékos megfogalmazása szerint „pseudomolière”. A verses szöveg mind a rendezőnek, mind a színészeknek nagy kihívás – hangsúlyozta Se-

bestyén Ába, aki izgalmas feladatnak nevezte a darab színrevitelét.

Tasnádi az alapötletet Nyikolaj Erdmantól vette, az orosz szerző *Az öngyilkos* című komédiáját helyezte át a mai magyar valóságba. A történet az élet és halál között, az öngyilkosság és gyilkosság, a humor és a halálos komolyság közepette játszódik. Az előadásban az első és másod-éves mesteriző színi-

növendékek játszanak. Gáspár Attila, a Művészeti Egyetem rektora elmondta, az első olyan produkció, amelyet teljes egészében az egyetem kivitelezett. A színészek mellett a díszlet- és jelmeztervező, a dramaturg, a zeneszerző és a rendezőasszisztens is a Művészeti Egyetem hallgatója.

A Művészeti Egyetem keretében működő Akadémiai Műhely *Nóra* című produkci-

óját egyébként a legjobb rendezői kategóriában jelölték díjazásra az aradi Interetnikus Színházi Fesztiválon, míg a Yorick *Stop de tempo* című produkciója elnyerte a díjat. Borbély B. Emília, az egyetem hallgatója a Piatra Neamț-i, majd a pécsi fesztiválról hozott haza díjakat. „A múlt heti Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvfesztiválon saját kiadványaival vett részt az egyetem, ami szintén annak a bizonyítéka, hogy minőségi munka folyik, tanárok és diákok egyaránt jól dolgoznak” – sorolta Gáspár Attila rektor a közelmúlt eseményeit. A további terveikről a rektor elmondta, december 4-én az Akadémiai Műhely újabb bemutatóval lép színpadra, 17-én és 18-án pedig minifesztivállal, színháztudományi konferenciával egybekötött ünnepséggel emlékeznek a 100 éve született színházalapító Tompa Miklósról. Azt követi a karácsonyi koncert az egyetem zenepedagógus hallgatói előadásában, majd 21-én megtörténik a bábszínház épületének várva-várt avatója is. ◀

Gaudeamus-rajt Bukarestben

Teltházra számítanak a bukaresti Romexpo kiállítócsarnokban megszervezett Gaudeamus könyvvásáron

B. L.

► Ma délután 16 órakor kezdődik a Romexpo kiállítócsarnokban a hétvégéig tartó 17. Gaudeamus Nemzetközi Könyvvásár. A közszolgálati rádió által szervezett bukaresti könyves vásár mint a sokszínű kultúrák országa, így aztán kiemelt figyelmet kapnak a Belgiumban élő kisebbségi szerzők, könyvkiadók és – kereskedők. Így a könyvvásár hivatalos megnyitóján, melyen Demeter András István, a Román Rádiótársaság elnöke-vezérigazgatója is beszédet mond, Kitty Crowter belgiumi grafikusművész gyerekkönyv-illusztrációi kerülnek bemutatásra.

Fél hattól Markó Béla szonettjeinek román nyelvű fordítását mutatják be, az

Erotica grădinii (A kert erotikája) című kötetet megjelentető Curtea Veche Könyvkiadó standjánál.

A fesztivál díszmehívottja mellett kiemelt figyelmet kapnak a gyerekkönyvek és a gyerekeknek szóló különböző kiadványok, melyeknek külön helyszínt biztosít a Ion Creangă-ról elnevezett Könyvszalon. A 17. Gaudeamus Nemzetközi Könyvvásár idején felhozatala leginkább a különböző interaktív kiadványokra összpontosít – a hazai kínálat mellett a nyugati is szemléltetve. A könyvvásáron részt vesznek a román nyelvű kultúra mellett a nemzetközi kultúra különböző személyiségei is. Így jelen lesz Norman Manea román származású író, aki 1986-ban kénytelen volt elhagyni Romániát, később az Egyesült Államokban telepe-

dett meg, és több könyvét is ott publikálta. Nemzetközi hírnévnek örvend, „külföldön ismertebb és elismertebb, mint hazájában” – ajánlják a szervezők. Ugyancsak a román fővárosba látogat a könyvvásár idejére Catherine Cusset New Yorkban élő francia esszéista és regényíró, aki mintegy a hívó szónak engedelmességgel több évtizedes egyetemi tevékenységét hagyta abba, hogy teljességgel az írásnak szentelje életét.

Felolvasást tart Marie Darrieussecq is, aki 1996-ban publikálta első kötetét *Truismes* címmel, ami egy csapásra meghozta számára az ismertséget. Még abban az évben a Goncourt-díjra javasolták, a regényt Jean-Luc Godard filmesítette meg. A francia szerző később műfordítóként és költőként is elismerést szerzett. ◀

„Fekete bárány” Kolozsváron Fekete Pákó

Sipos M. Zoltán

► Megosztotta a kolozsvári közvéleményt Orbán János Dénes költő, a város irodalmi életét is alakító Bulgakov kávézó tulajdonosának az az ötlete, hogy Fekete Pákó énekest, botrányairól elhíresült magyarországi médiaszemélyiséget hívta meg koncertezni. A nigériai származású, Magyarországon élő zenész tegnap este lépett fel a Bulgakovban.

A kávézó fiatal törzsvendégei közül sokan felháborodtak a kezdeményezésen „Nem akartam hinni a szememnek, mikor megpillantottam a hirdetőoszlopon, hogy Pákó itt lesz Kolozsváron. Úgy érzem, hogy ennek az alaknak semmi keresnivalója itt, szerintem megérdemelne egy-két pofot” – mondta lapunknak egy diák, akinek véleményével sokan egyetértenek.

Az ötletgazda „jó poénnak” tartja Fekete Pákó felépését. „Ilyenkor ősszel mindenki gólyabálokat és különböző bulikat szervez, a zenei felhozatal viszont elég silány. Ezért döntöttem úgy, hogy szervezek egy antibulit, ahol minden idők leggyagyibb muzsikáit lehet hallgatni és jókat lehet röhögni” – mondta el lapunknak a koncert előtt Orbán János Dénes. Hozzátette: görbe tükröt akart

mutatni, és erre teljesen megfelel Fekete Pákó, aki önmaga és az általa képviselt műfaj paródiája. „Szinte biztos vagyok benne, hogy ezt ő is tudja magáról és tudatosan vállalja fel ezt a szerepet” – fejtette ki a Bulgakov tulajdonosa.

Szerinte elsősorban azok az értelmiségiek hangoztatták ellenérzésüket Pákó felépésével kapcsolatban, akiknek nincs humorérzékük. Mint elmondta, a nigériai származású celebet nem kicsúfolni vagy megállítani szeretné: egyszerűen azért hívta Kolozsvárra, mert beleillik a *Görénybuli* című programsorozat koncepciójába. Ugyanakkor felhívta arra is a figyelmet, hogy Fekete Pákó koncertjével egy időben a Bulgakov kávézó különböző termeiben flamenco-est és kama-razene is lesz.

Gergely Balázs, a nyáron első alkalommal megrendezett Kolozsvári Magyar Napok főszervezője szerint mesterségesen gerjesztett hisztéria az, ami a napokan lezajlott az ügy körül. „Különböző fórumokon folyt a vita, vélemények és ellenvélemények hangoztak el, ez az ügy nem érdemel meg ekkora nyilvánoságot” – szögezte le Gergely. Szerinte Pákó meghívása csupán marketingfogás a Bulgakov tulajdonosa részéről. ◀

Sajtópályázat: a nyertesek

Gabriela Ionela Mihaela Motroc újságírószakos és Doris Manu politikatudománytanuló bukaresti diákok nyerték az Európai Újságíróközpont és az Új Magyar Szó közös riportpályázatát.

ÚMSZ

► A Bukaresti Egyetemen két diákja nyerte a *Fiatal riporterek a szegénység ellen* elnevezésű riportpályázatunkat. A beküldött munkájuk alapján az újságírószakos Gabriela Ionela Mihaela Motroc és a politikatudománytanuló Doris Manu meghívást kapott a december 4-e és 7-e között zajló Európai Fejlesztési Napok brüsszeli műhelytalálkozóján való részvételre.

Nagy érdeklődés

Amint arról beszámoltunk, a verseny koordinációjáért minden tagországból egy-egy sajtóorgánium vállalta a felelősséget – Nagy Britanniában például a *The Economist*, Franciaországban a *La Croix*, Németországban a

Die Tageszeitung, Romániából az *Új Magyar Szó*t kérték fel erre. A riportpályázat promóválása teljesen az ÚMSZ-re volt bízva, az EU-s partner csupán promóciós anyagot, plakátokat, szórólaponkat küldött. „Mi próbáltuk egyenlő mértékben népszerűsíteni a magyar és román diákok között a riportpályázatot, és hát úgy tűnik, a román fiatalok fogékonyabbak voltak” – magyarázza lapunk főszerkesztője. Salamon Márton László szerint előnyére vált a népszerűsítési akciónak, hogy magyar lap volt az Európai Újságíróközpont romániai partnere, mert így szélesebb volt az a skála, ahova eljuthatott az információ. „Persze lehetnek más magyarzatok is, mint például az, hogy a romániai egyetemi ifjúságnak az átlagosnál nagyobb az érdeklődése Brüsszel

és az EU-s témák iránt” – véli az ÚMSZ főszerkesztője.

A versenyre rekordszámú pályamunka érkezett, ezért Romániából, akár csak az EU hat nagy országából, egy helyett végül két nyertest választhattunk ki. „A mennyiségre nem panaszkodhatunk, a minőségre azonban már nem voltam annyira elégedett. Hiányoltam a vérbeli riportokat, a tényfeltáró írásokat, inkább esszék, kommentárok érkeztek, riport címén” – minősítette a pályázatra érkezett munkákat Salamon Márton László.

Románia–Brüsszel–Afrika

Az Európai Unió 27 tagállamának harminchárom résztvevője, köztük a két romániai nyertes is, élő részt vesz a december 4-e és 7-e között zajló Európai Fejlesztési Napok műhelymunkáján, illetve legtöbb egy héttel a műhelymunka vége után, december 14-ig megjelentetnek egy anyagot is saját országuk sajtójában. A zsűri a legjobban megírt riportot, a legjobb rádióriportot és a legeredetibb hírt díjazza, a

három legjobb anyag szerzője helyszíni látogatáson vehet részt a Bizottság egyik afrikai partnerországában – a nyerteseket jövő év januárjában hirdetik ki.

Az egyik romániai nyertes, Doris Manu lapunk megkeresésére elmondta, nagyon örült, amikor megtudta, hogy az eredetileg újságírószakos diákoknak meghirdetett verseny jelentkezési szabályzatát módosítottuk, és így politikatudománytanuló egyetemistaként ő is jelentkezhetett a versenyre, de elárulta, nem bízott annyira a sikerben. „Egy ilyen jellegű EU-s versenyre tömegesen jelentkeznek a romániai egyetemisták” – fogalmazott Manu, akinek nem okozott különösebb nehézséget a riport megírása. „Csak az volt nehéz, amíg megtaláltam a témát, és bár nem volt világos, hogy tulajdonképpen mit várnak el a szervezők, viszonylag könnyen elkészült az anyagom” – mondta. A Bukaresti Egyetem politológus hallgatója úgy véli, a romániai egyetemisták is egyenlő eséllyel indulnak az afrikai fődíjért a többiekkel. ◀

Száz szó

Fegyverrel, illetve egy sajátos árukapcsolással háromszorozta meg eladásait egy teherautókat forgalmazó floridai kereskedő: aki vesz tőle kocsit, ingyen kap hozzá egy AK-47-es gépkarabélyt. Az akciót alig több mint egy hete hirdette meg, és azóta már 21 autót adott el. Telephelyén persze nem működött fegyverraktárt, így nem közvetlenül tőle kapják meg a vevők a fegyvert, hanem csak egy kupont, amelyet azonban rögtön beválthatnak a közeli fegyverboltban. Az autókereskedő optimista volt: 100 darab AK-47-est kötött le nagykereskedelmi áron, és akcióját addig folytatja, míg a fegyverkereslet tart. Vevői körét elsősorban vadászok és halászok jelentik. Aki viszont nálam vesz gépkarabélyt, kap egy doboz békegalambmáj-konzervet.

(szücs el)

Röviden

A Zece TV-re költözik a Naşul

Zece TV lesz a neve annak a televízióknak amelyet még idén el szeretne indítani az RCS& RDS, Románia második legnagyobb vezetékes telefon, internet és kábel szolgáltatója. Amint arról lapunkban beszámoltunk, ehhez a társasághoz igazol Radu Moraru, a *BI TV Naşul (Keresztapa)* című műsorának vezetője. Moraru a *Mediafax*nak azt nyilatkozta, a *Naşul-t* készítő csapattal együtt pár napon belül elhagyja Bobby Păunescu televízióját. Hozzátette: továbbra is a *BI* és a *Vox News* részvényese marad, és a Bobby Păunescu üzletemberrel való jó viszonyt is megtartja. Az RCS&RDS induló televíziójáról kijelentette: „Ez egy baráti dialog, húsz éve ismerem a tulajdonosokat. A projektnek kezdettől fogva részese vagyok”.

Kirúgta a Tv2 Vágó Istvánt

Szerződést bontott Vágó István a *Tv2*. A műsorvezető két év után távozik a csatornától, mely elismerte ugyan, hogy Vágót szemelték ki a *40 milliós játszma* című új vetélkedő műsorvezetőjének, de a csatorna szerint az új formátumhoz inkább mégis más stílusú embert keresnek. „Tisztelegünk és nagyra becüljük Vágó István televíziós pályafutását, azonban a *Tv2* műsorterveiben nem szerepel olyan formátum, mely igazán illeszkedne István személyéhez és kvalitásához” – mondta Kiss Péter, a *Tv2* programigazgatója, aki szerint Vágó neve ugyan felmerült a hamarosan induló, *A 40 milliós játszma* című produkciók kapcsán, de szerinte ez a műsor egy más stílusú és dinamikus műsorvezetőt kíván.

Már a pápa is nagy felbontású

A Vatikán új közvetítőkocsit vásárolt, úgy már karácsonykor HD-ban sugározhatják a pápa éjféli jókívánásait. Federico Lombardi, a Vatikán szóvivője szerint a 14 méter hosszú, 18 kerekű kamiont, amiben 16 hangmérnök, vágó technikus és adásrendező dolgozik a közvetítésen, nem tudták volna megvenni a Sony segítségével nélkül. A hatmillió dollár értékű közvetítőkocsi árából ugyanis a Sony Italia egymillió dollárt engedett jótékonykodásból, további egymilliót adakozók dobtak össze, így a katolikus egyháznak mindössze 4 millió dollárjába került, hogy XVI. Benedek ezentúl 1920-szor 1080 pixelben juthasson el a hívekhez. Lombardi szerint ez még csak az első lépés, az elkövetkező években a pápa még több modern technológiával ismerkedhet meg, például nem elképzelhetetlen, hogy jövőre már 3D-ben is körbe lehet majd nézni a karácsonyi szentmise alatt a Szent Péter téren.

Apróhirdetés

Eladó Kibédén (Szóvátától 8 km-re, Maros megye) 3 szobás, udvaros családi ház, 100m² lakófelülettel, valamint gazdasági épülettel. Kft. székhelynek, nyaralónak is megfelel. Telefon: 0740-180 058.

Veszélyben a Filmszemle

ÚMSZ

► Nem marad pénze a Magyar Mozgóképi Közalapítványnak (MMK) a Magyar Filmszemlére, miután jövő évi támogatása mintegy ötödével csökkent – írja az *Index.hu*. A magyarországi internetes újság a *Népszabadság* információira alapozza kijelentését, mely szerint nem csak a magyar filmgyártás kerül veszélybe azzal, hogy a kormány tervei szerint jövőre 5 milliárdról egy milliárdra csökkentik a Magyar Mozgóképi Közalapítvány támogatását. A napilap információi szerint a 2011-es költségvetésben szereplő 1,035 milliárdos támogatásból félmilliárd azonnal elmegegy a kereskedelmi bankoknak járó kamattartozásra, a fennmaradó félmilliárd pedig nem elég arra sem, hogy az MMK eleget tegyen minden törvényi kötelezettségének. A közalapítvány feladata a magyar filmek külföldi fesztiválszereplésének finanszírozása a Filmunióon keresztül, ennek a költsége önmagában meghaladja az évi 100 milliót. Emellett az MMK fizeti a Magyar Mozgóképi Mestere címmel járó apanázsokat, támogatja a filmterjesztést, a filmes oktatást, a szakkiadványokat, a filmszakma külföldi szervezetekben viselt tagságával járó díjakat, és mindezek mellett még évente átlagosan 150 millió forinttal támogatja a Magyar Filmszemle megrendezését. Kormányközeli források azt állítják, hogy eredetileg 4,5 milliárd forintot támogatást kapott volna az MMK jövőre, de ezt maga Orbán Viktor változtatta meg végül. A napilap szerint azért, hogy így hozza helyzetbe Andrew Vajna producort, aki a kereskedelmileg értékes műfaji filmek, azaz a nem művészfilmek finanszírozásával foglalkozna a Nemzeti Gazdasági Minisztérium alatt. ◀

Sztársarok

Johansson és Franco a legszebbek

A GQ magazin Scarlett Johanssont választotta az év legszebb nőjének. Férfifronton James Franco kapta a kitüntetést

ÚMSZ

► Scarlett Johansson-t, a *Vasember 2* sztárját választották az Év Nőjének a *GQ* magazin férfi olvasói, a férfiszatárok közül a legnagyobb megtiszteltetés a *Pókember* egykori ellenségét, James Franco-t érte, mivel ő az év férfiúja.

Ikon státuszba az Oscar-díjas Jeff Bridges került, aki a *Crazy Heart* című film részeges country-zenei szerepéért az aranyozott szobrocska mellett megkapta az idei Arany Glóbusz Legjobb férfi alakításért járó díjat. Az év hazafija Stephen Colbert, Emmy-díjjal kitüntetett amerikai humorista, szatíráíró lett, akit a *Time* magazin 2006-ban a 100 legbefolyásosabb ember közé sorolt. A feltörekvő tehetség címe Rihanna aktuális

kedvesét, Drake-et illeti, akit minden idők legrosszabb hangú rappereként is jegyeznek.

Az év legszebb nőjének választott 25 éves Scarlett Johansson olyan szépségeket előzött meg, mint Megan Fox vagy Cheryl Cole. A férfi olvasók bevallásuk szerint Johansson kisasszony természetességét és sokoldalúságát díjazták, valamint a változatos filmszerepeit, hiszen a színésznő sok karakterben kipróbálta már magát. A tavaly a világ legszexisebb nőjének megválasztott színésznő Rob Reiner '94-es komédiájában kezdte a karrierjét, majd olyan filmekben szerepelt, mint *A suttógo*, *Az ember, aki ott sem volt*, a Budapesten forgatott *Amerikai rapszódia*, az *Elvesztett jelentés*, a *Leánygyöngyfülbevalóval*, *A sziget*, a *Tökéletes trükk* vagy a *Fekete Dália*.

Scarlett egyébként nagy Woody Allen rajongó, a direktor négy filmjében is játszott, a *Match Point*, *Füles* és a *Cassandra's Dream* mellett a legújabb *Vicky Cristina Barcelona* című opuszban is tündökölt.

A 32 éves James Edward Franco amerikai színész, rendező, producer és festőművész (– a nagyközönség először a Los Angeles-i Glü Galériában tekinthette meg 2006 elején). Színészettel komolyabban a '90-es évek végén kezdett el foglalkozni, mikor szerepet kapott egy tinisorozatban a *Freaks and Geeks*-ben. Széles körű ismertségre Sam Raimi *Pókember*-filmjei után tett szert Harry Osborn eljátszása után. Főszerepet játszott még ezen kívül a háborús film *Flyboys*-ban, a tengerészeti *Annapolis*-ban és a *Tristan & Isolde* című produkcióban. ◀

PÉNTEK
2010. november 19.**A nap filmjei****m1, 22.35****Magamra találva**

Az alkoholista ügyvéd, Derric Hall élete katasztrófális. Teljes egészében az anyja uralja, s nagyon szereti menyasszonyát, mégsem képes vele önálló életet kezdeni. Teljes kudarcknak tartja életét és egy este azt kívánja, bárcsak minden a feje tetejére állna. Másnap Zane, egy bűnöző bőrében ébred. Úgy tűnik, helyzet cseréltek és egy alternatív valóságban kell eldöntenünk, mit is akarnak valójában.

TVR 1, 23.10**A vörös sárkány**

Will Graham, a kiváló nyomozó azért hagyta ott az FBI-t, mert majdnem az életébe került elkapni Dr. Hannibal Lectert, a zseniális örültet. Most, évek múltán azonban, amikor egy sor különösen szörnyű gyilkosság tartja rettegésben a közvéleményt, Graham vonakodva bár, de hajlandó visszatérni önként vállalt szűkített hatásköréből és segíteni az ügyben.

m2, 23.55

Szentanúk

A háború testet-lelket megnyomorító, kitörhetetlen hatásainak felkavaró láttelepe a Jurica Pavici "A gipszbarány" című regényéből készült filmdráma. A tragikus történet 1992-ben játszódik a horvátországi Karlovacban, a frontvonalak közelében, ahol a legalapvetőbb emberi érzéseket, kapcsolatokat is a gyűlölet és a bosszúvágy irányítja.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc **9.40** 8 és fél **10.00** Napközben **11.00** Hírek **12.00** Hírek **12.05** A Hely **12.30** Vendég a háznál **13.00** Déli harangszó **13.30** Magánhangzó **14.04** Rádiószínház **14.30** Egy az Isten! **15.05** Arcvonalások **15.35** Tér-idő **16.00** Közelről **16.45** Hétköznapi tudomány **17.15** Zöldövezet **18.30** Krónika **19.00** Közéleti ütköző **19.15** Magánhangzó **19.30** Határok nélkül **20.05** Sportvilág **20.25** Tetten ért szavak **20.50** Jó éjszakát **21.04** Rádiószínház **21.30** A nap történései **23.00** Krónika **23.25** Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár **15.20** Magyar zenei lexikon **15.30** Heti esemény-összefoglaló

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **12.00** Híradás, Művelődési hírek Környezetünk védelmében, Agrárgazda az unió küszöbén **13.05** Zenés üzenetek **14.00** Hírnegyedóra, Délutáni váltás **16.00** Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság **17.15** Élő muzsika **17.55** A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás **8.00** Hírek, sport **8.10** Hangoló **9.50** Hírek, reklám **15.00** Slágeróra **16.00** Hírek, rendezvényajánló **16.15** Muzsika **17.00** Nap-óra **17.30** Nóták **17.55** Hírek, műsorismertető

DUNA TV

7.00 Hattól Nyolcig
9.00 Második esély (sor.)
9.55 Heuréka! Megtaláltam! (ism.)
10.25 Lélek Boulevard
11.00 Család-barát
11.55 Carlo és vendégei
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.15 Kikötő
15.25 A Gangesz kísérteitei (ismerett. f.)
16.20 Mundi Romani - Franciaország
16.50 Beavatás
17.20 Anya, az állatorvos (német sor.)
18.15 Térkép
19.00 Híradó
19.35 Mese - Kicsi Maciusz király
20.00 Labdarúgó-mérkőzés (élő)
Monicomp Liga, 15. forduló, Budapest Honvéd - BFC Siófok
22.05 Híradó
22.20 Hableány (orosz vígj., 2007)
0.05 Sport hírek
0.10 Váltó
0.20 Drót (am. sor.)
1.20 Otthon, biztonságban (am. thriller, 2006)
2.55 Kikötő - Friss (ism.)
3.15 Híradó (ism.)
3.45 Megyejáró
3.55 Kikötő - Extra

TVR 1

7.00 Reggeli hírek
9.00 Szerelmi bizonyíték (sor.)
10.00 Kontra generáció
10.40 Civil szféra Blitz
11.00 Világutazó
11.15 Találkozunk a TVR-ben
12.40 Közéleti hozzászólás
12.55 A legendás doktor Hur Jun (sor.)
13.45 Ragadós történetek kicsiknek
14.00 Hírek
14.45 Egyszerűen zletés
14.50 A bor románul
15.00 Parlamenti pártok fóruma
15.35 Románia parlamentje
16.30 Kurier Tv
17.00 A mesterség aranykarperec
17.30 Vizor monden
18.00 Hírek
18.30 A legendás doktor Hur Jun (sor.)
19.30 Világutazó (ism.)
19.40 Sport
20.00 Hírek
20.40 A nap témája
21.00 Egyszer az életben
23.00 A bor románul
23.10 A vörös sárkány (amerikai-német thriller, 2002)
1.20 A bor románul (ism.)
1.25 Népi hagyományok (ism.)

VIASAT 3

8.50 Gyilkos sorok (sorozat) **9.55** Egy kórház magánélete (sorozat) **11.00** Tuti gimmi (amerikai drámasorozat) **12.00** Az élvhajász (amerikai krimi, 1990) **14.10** Monk (sorozat) **16.05** CSI (sorozat) **17.00** Egy kapcsolat szabályai (sorozat) **18.00** Feléségcsere **19.00** A médium (sor.) **19.55** A dadus (sorozat) **21.00** Jóbarátok (sorozat) **21.30** CSI (sorozat) **22.30** Fakó lovas (am. western, 1985)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Jelfogó (ism.)
Közéleti-politikai magazin
10.55 Nappali
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (magyar sor.)
14.35 Körzeti magazinok
15.30 Átjáró
16.00 Nemzet és védelem
16.30 Sírjaik hol domborolnak...
17.00 A vízmadár népei
17.30 Híradó
17.40 Körzeti híradó
17.55 Teadélután
18.35 A Silla királyság ékköve (dél-koreai sorozat)
19.40 McLeod lányai (ausztrál kaland sorozat)
20.30 Híradó este
21.05 Üdítő Szilágyi Tibor műsora
22.05 Az Este
22.35 Magamra találva (amerikai krimi, 2003)
0.25 A rejtélyes XX. század - 1119
0.55 Pirzma
1.10 Hírek
1.15 Sport hírek
1.25 Ma Reggel (ism.)
Benne: Híradó, sport hírek

TVR 2

7.00 Wild Cart (amerikai sorozat)
8.10 DP 2 Tonomat - szórakoztató műsor
10.00 Videóterápia - szórakoztató műsor
11.00 Vallomások - szórakoztató magazin
12.00 Hírek, időjárásjelentés
12.30 Biznisz óra
13.30 Teleshopping
14.30 Együtt Európában
15.30 Utópia
16.00 Wild Cart (amerikai sorozat)
17.00 Hírek, időjárásjelentés
17.30 Lex et Honor
18.00 IT zon@
18.30 Cservargó halász
19.00 Biznisz óra
20.10 A kincses sziget (német kalandf., 2007, 2. rész)
22.00 Hírek, időjárásjelentés
23.00 Egyeseknek ez tetszik - szórakoztató műsor
0.00 Hitler és az okkultizmus (dokumentumf.)
1.00 IT zon@ (ism.)
1.30 Cservargó halász (ism.)
2.30 Biznisz óra (ism.)
3.00 DP 2 Tonomat - szórakoztató műsor (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő (live) **12.00** Sport.ro Hírek **13.10** Pontos sportidő **14.10** Külön kiadás **15.00** Sport.ro Hírek **16.00** Komolyan (live) Mihai Mironica és Radu Banciu műsora **17.00** Pontos sportidő (live) **18.00** Sport.ro Hírek (live) **19.05** Információk (live) **20.00** Pokerstars Big Game **21.00** Wrestling RAW **23.00** American Gladiators

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Hrvatska kronika
10.25 Ecranul nostru
10.55 Körzeti magazin - Szeged
11.45 Pódium - Takács Katalin műsora
12.20 Néprajzi értékeink
12.30 Most a Buday!
13.01 Híróra
13.02 Híradó
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
14.45 Arborétumok, gyűjteményes kertek
14.55 Jelfogó
15.50 Drága doktor úr (olasz vígj. sor.)
16.45 Színészpánták (olasz sor.)
17.35 Bűvölet (olasz sor.)
18.00 Magyar bulizene
19.00 Átjáró
19.25 Sherlock Holmes, a mesterkopó
19.50 "Életem címkéjéért" (amerikai kanadai sor.)
21.00 Híradó
21.25 Sport hírek
21.30 Régimódi történet (magyar tévéjáték)
23.15 24 (am. sor.)
23.55 Szemtanúk (horvát háborús filmdráma, 2003)
1.20 McLeod lányai (auszt. kaland sor.)

PRO TV

4.00 Az örökség (ism.)
5.00 Mi történik doktor

úr? (ism.)
5.30 Pro Motor (ism.)
6.00 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
7.00 ProTv hírek, időjárásjelentés
9.55 Könyvbemutató
10.00 Jesse Stone: Vékony jég (amerikai filmdráma) (ism.)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 ProTv hírek, sport
13.45 Apropto TV - szórakoztató műsor
15.00 Land of Jokes - szórakoztató műsor (ism.)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sor.)
17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 Érted táncolok - táncverseny show
1.00 Local Kombat Nagyszében "10 év"

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 meneTrend (ism.)
7.25 Fókusz (ism.)
7.55 Reggeli - Ébresztőshow
10.05 Te vagy az életem (argentín sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.15 ASZTRO Show
14.30 Fél kettő
15.20 112 - Életmentők (német akció sor.)
16.20 Mindörökké szerelem (mex. sor.)
17.20 A szerelem rabjai (argentín sorozat)
18.25 Döglött akták (amerikai krimisorozat)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 Vacsoracsata - Gasztroreality
21.10 Fókusz
21.40 Barátok közt (magyar sorozat)
Utána: RTL-hírek
22.20 CSI.
A helyszínelők (amerikai-kanadai sor.)
23.20 Vámpírnaplók (amerikai sor.)
0.20 A főnök (amerikai krimisor.)
1.20 Reflektor
1.35 ittHON
1.55 Odaát (amerikai akció sorozat)
2.45 Autómánia (ism.)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
8.00 Jó reggelt - Razvan és Dani műsora
10.00 Sajtószemle - Mircea Badeaval
11.15 Patch Adams (amerikai vígjáték, 1998) (ism.)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Egy rém rendes család (amerikai vígjáték sorozat)
14.30 A nagy győztes - reality show (ism.)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.30 Liga I: Rapid - Universitatea Cluj labdarúgó mérkőzés
22.30 A mesterlövész (amerikai-bolgár-angol akciófilm, 2007)
0.30 Vigyázat nyomozók!

zunk! (hongkongi akcióvígjáték, 1985)
2.15 Híradó (ism.)

TV2

7.00 Alexandra Pódium Kulturális magazin
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
10.20 Telekvíz
11.30 Teleshop
12.40 Segítetek, úrlakók! (am. sci-fi vígj., 1985)
14.25 Kvízió
15.50 Megamánia (ism.)
16.25 Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.)
17.30 Marina (mexikói sorozat)
18.30 Árva angyal (mex. sor.)
19.30 Tények Hírműsor
20.05 Ezek megőrültek! Elvan a celeb, ha játszik!
21.00 Aktív
21.05 Jóban Rosszban (magyar sor.)
21.40 Megasztár 5. - Döntő
Közben: Kenőrsorolás
0.15 Tények Este Hírműsor
0.45 EZO.TV 06-90-602-022
Jósok, látók, médiumok!
1.40 Hősök (amerikai sorozat)
2.35 Smallville (am. akciófilm-sor.)
3.25 Alexandra Pódium (ism.)

PRIMA TV

7.00 Kandikamera
7.30 Specialisták - talk show (ism.)
8.20 Sport Florentinával
8.30 Teleshopping
9.15 Kémekek keringője (angol-amerikai romantikus dráma, 1974) (ism.)
11.30 Világiak (Mondenii) (ism.)
12.00 Focus Monden (ism.)
12.30 Teleshopping
13.15 Sport, diéta és egy sztár (ism.)
13.30 Teleshopping
14.00 Sherlock és én (angol vígjáték, 1988)
16.00 Focus monden (ism.)
16.30 Aki tud az nyer! (ism.)
17.45 Mestersége önkéntes - reality show
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán
20.30 Az Angyal (amerikai akciófilm, 1996)
23.15 Jómodor iskola - reality show
1.00 Világiak (Mondenii) - szórakoztató műsor
3.00 Az Angyal (amerikai akcióf., 1996)

KANAL D

8.00 Orvosok
9.30 Teleshopping
10.00 Menyet anyának 5 - reality show
12.30 Hírek
13.15 Legyél az anyém
15.15 1001 éjszaka (török sor.)
16.45 Célpontban
18.45 A nap híre
19.00 D-Hírek
19.45 Menyet anyának 5 - reality show
20.30 Szemek az árnyékban
22.00 Bűnösök börtöne - reality show
0.00 Kék vér (amerikai thriller, 2007)
1.30 Káma Szutra (erotikus film)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzárta (ism.)
8.00 Híradó
Friss napi információk
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
10.30 Felfedező (ism.)
11.05 Ingtatlanpiac
11.30 Soroló (ism.)
12.05 Vonalban (ism.)
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama, Közvetlen ajánlat
14.05 Lapzárta (ism.)
Vitaműsor újságírókkal
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Zöld övezet (ism.)
15.30 Iskolapédia (ism.)
16.05 BBC Reporters
16.30 Ősök tere (ism.)
17.05 Keresztmetszet (ism.)
18.00 Híradó
18.35 Európai híradó
19.05 Értékmentés más-ként
19.30 BBC Hard Talk
20.00 Híradó
21.05 Péntek 8
Mondatvadászat
22.00 Híradó 21
22.30 Célpont
Önkormányzati riportműsor
23.05 Civil kaszinó - Hűsbavágó kérdések
0.05 Péntek (ism.)

DISCOVERY

7.00 Motorkerékpár-építő VB
8.00 Újjáépitők
9.00 Halálos fogás
- A kísérlet
10.00 Piszkos munkák
- A "guánó-szigeti" munkás
11.00 Végzetes másodpercek
12.00 Amcsi motorok
- A Nemzetország
13.00 A túlélés törvényei
- Oregon
14.00 Állítólág...
- Fejést a szemétkbe
15.00 Piszkos munkák
- Aligátortojás-gyűjtő
16.00 Hogyan készült?
17.00 Halálos fogás
18.00 Amcsi motorok
- Gladiator Garageworks motor
19.00 A túlélés törvényei
- Válogatott kalandok
20.00 Állítólág...
- Szókés a börtönből
21.00 Hogyan készült?
21.30 Amerikai favigók
22.30 Amerika határain
23.30 A túlélés törvényei
0.30 Túlélőpár-baj
- Hegyek között
1.30 Trükkös tesók
2.30 Végzetes másodpercek
3.00 Állítólág...

HÁLÓZAT

10.00 Primatona
10.30 Teleshop
11.00 Zodiákus
12.00 Teleshop
14.30 Nagykorút
15.00 Tabu Tv
15.30 Patikus Magazin
16.00 Zodiákus
18.00 Fenntartható
18.30 Épit Tech
19.00 Viva Natura
19.30 Tűzoltók
20.30 Fesztiválsorozat
21.00 Léptünk pontan ödon köveken
21.35 Hírháló
22.00 A vesztes és a kickboxer (hongkongi akciófilm)
0.00 A titkos élet (amerikai thriller)

November 18., csütörtök

Az év 47. hete és 322. napja, hátravan 43 nap

Ma **Jenő** nevű olvasóinkat köszöntjük.

A Jenő férfinév az egyik magyar honfoglaló törzs nevéből származik, török eredetű, a jelentése: tanácsadó, bizalmas, miniszter. Holnap **Erzsébet** napja van.

Évfordulók

- 1905-ben megszületik az önálló Norvég Királyság.
- 1918-ban megszületik az Oroszországtól független, önálló Lettország.
- 1928-ban elkészül az első szinkronizált rajzfilm, Walt Disney *Steamboat Willie* c. filmje, melynek főszereplője Mickey egér. Egyben ez a nap Mickey Mouse születésnapja is.
- 1956-ban fél órán keresztül hatalmas magyar zászló lobog a New York-i Szabadság szobron.
- 1976-ban aláírják az első magyar-török hosszú lejárátú gazdasági, műszaki és tudományos együttműködési megállapodást Budapesten.
- 1978-ban Guyanában, a venezuelai határ közelében egynapos több mint kilencszáz Népek Temploma szektatag és hívő követ el öngyilkosságot.

Vicc

Váloperec tárgyaláson az asszony ügyvédje felteszi a kérdést a férjnek:
– Elmondaná, mi az oka, hogy el akar válni a feleségétől?

– Kérem, én teherautósofőr vagyok. Egész héten az országot járom. Egyik szombaton, mikor hazamentem, ágybabújtunk a feleségemmel. Kis idő múlva, hallom, hogy átkopog a falon az öregasszony a szomszédból: „Nem hagynák abba ezt a lármát legalább hétvégén?”

Recept

Hagymás sült csülök
Hozzávalók: 2 sovány, bőrs csülök, 80 dkg burgonya, 2 fej vöröshagyma, 2 dl tejföl, só és törött fekete bors, 4 gerzd fokhagyma.

Elkészítés: A burgonyát megtisztítjuk és nyersen karikákra vágjuk. Megsózzuk, megborsozzuk, majd az előzőleg beáztatott cseréptálba beleszórjuk. A megtisztított csülköket a csont mentén felvágjuk, és a félbevágott fokhagymagerezdekkel megtűzdelve megsózzuk, ezután ráfektetjük a burgonyára. Beta- karjuk a vékony karikára vágott vöröshagymával, majd a megszózott és megborsozott tejfölet rálocsoljuk. A tál ugyancsak beáztatott tetejét rátéve hideg sütőbe toljuk, és a lángot fokozatosan emelve összesen 2,5-3 órán keresztül pároljuk, a közepesnél kisebb lángon. Ezután a tál tetejét levesszük, és piros-ropogásra pirítjuk a csülök bőrét. Tálalás előtt a csülköket kicsontozzuk és felszeleteljük, majd a burgonya tetejére téve, a cseréptálból kínáljuk. Bármilyen saláta vagy savanyúság lehet a kísérője.

Ma

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

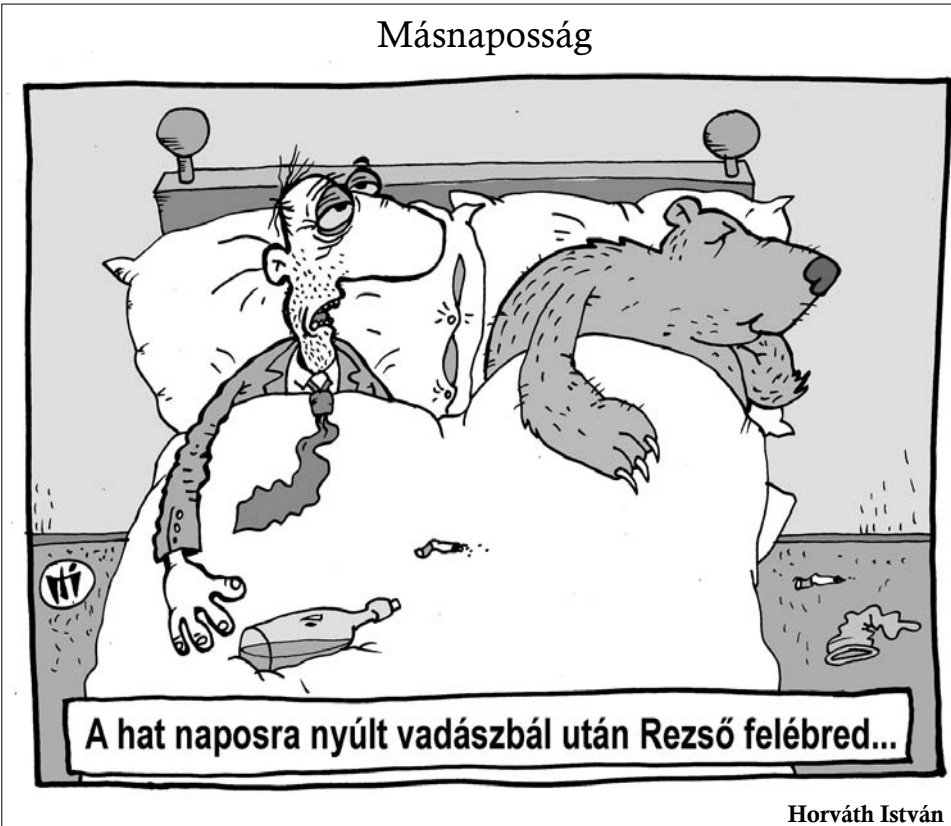
A következő napok időjárása

Péntek 14°C / 16°C Bukarest
A változó felhőzet mellett keleten várható több napsütés. A nyugati határ mentén zápor lehet.

Szombat 11°C / 16°C Bukarest
Eleinte gyakran lesz erősen felhős az ég, később felszakadozik a felhőzet. Többfelé lesz eső, zápor.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	napsütés felhőkkel 14°C	7°C
Brassó	borongós, esős idő 12°C	4°C
Bukarest	esőre, záporokra számíthatunk 16°C	7°C
Csiksztereda	esőre, záporokra számíthatunk 12°C	4°C
Kolozsvár	borongós, esős idő 11°C	4°C
Marosvásárhely	borongós, esős idő 13°C	6°C
Nagyvárád	esőre, záporokra számíthatunk 13°C	8°C
Szatmárnémeti	borongós, esős idő 13°C	7°C
Temesvár	napsütés felhőkkel 15°C	7°C

Gyakran lesz erősen felhős az ég, majd délután délen elvékonyodik, felszakadozik a felhőzet. Többfelé valószínű eső, zápor. Sokfelé párák, foltkban ködös lesz a levegő. A csúshőmérséklet 12 és 16 fok között lesz.

Horváth István

HIRDETÉS

Egyet fizet, kettőt kap!
ÚMSZ-előfizetési akció – 2011

Fizessen elő 2011-re az **Új Magyar Szóra**, és ajándékozza meg szeretteit, barátait, ismerőseit egy **ingyenes ÚMSZ-előfizetéssel!** Ha előfizet egy teljes évre, 150 lejárta eljuttatjuk a lapot két különböző címrre: az Ön címére, illetve egy Ön által megjelölt személy címére is!

Figyelem! Az akció csak olyan előfizetőinknek szól, akik közvetlenül a kiadónak vagy területi megbízottainknak fizetik ki az egyéves díjat. A postától, illetve a terjesztői cégektől ne kérje a kedvezményt!

Területi megbízottaink hához mennek, Önnek csak egy telefonhívásába kerül!

Hargita, Kovászna, Maros, Brassó: Baricz István, 0748 314.609.
Kolozsvár és környéke: Tósa András, 0788 715 481.
Nagyvárád és környéke: Béres Attila, 0788 318 353.

Amennyiben postai utalvánnyal (mandat postal) szeretné elküldeni az előfizetés ellenértékét, azt a következőképpen töltsse ki:
Destinatar: Béres Attila, la Editura Scripta S. A.
Adresa: OP 9 CP 49, Localitatea: Oradea, Jud.: Bihor.

Ne felejtse el a saját, pontos címét feltüntetni a postai utalványon, illetve az utalvány hátoldalára, az üres helyre beírni a kedvezményezett olvasóink pontos nevét és címét. Így az illető is egy teljes évig kézhez veheti napilapunkat!

Előfizetési áraink 2011-re:

- 1 hónap: 15 RON**
- 3 hónap: 38 RON**
- 6 hónap: 75 RON**
- 12 hónap: 148 RON**

2 (személy) x 12 hónap: 296 RON **HELYETT**
2 (személy) x 12 hónap: 150 RON (megtakarítás: 146 RON)!

További információért forduljon **Béres Attilához, a 0788-318 353-as telefonszámon!**

***	ESŐSZE- MEKET HULLAT	AZ ITTENI DOLGOT	LAO...; KINAI FIZILOZOFUS	DOHNÁNYI...; ZONGORÁ- MŰVESZ	***	MÉG NEM NYÍLT KI A VIRÁG	ÜTFELI	SZEDI A LABAIT	HANGOS JELENET
TROPUSI LEGY- FAJTA					KÖZLEKE- DESI ESZK. GYILKOS- SÁG				
TESTI RESSZEL KAPCSO- LATOS							BENTRÖL KIUTI SZUROK		
STEVEN SPIELBERG ŪRLÉNYE			HITVÁNY ALANTAS NŐ						
		HAJLIT, FERDIT	UTAL						
PÉNTEK KEZDETE!		ASZTALOS- SZERSZÁM							KISKABAT
KETTŐ FELE				HUSÁNG				LŪDTOLLI LÉPEGETŐ	
				RAZMUS BECENEVE					
KÉZ RÉSZE						EMESZ- TŐSZERV			
FOSZTÓ- KEPZŐ						TÁBLA- LAPOK!			
LEHAGY					TEREZ BECENEVE				
FESTETT NEPI LADA					PÁTER				

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)
Az állatöv első jegyéhez tartozó emberek ma kiegyensúlyozottak, optimisták. Sikerül előnyt kovacsolni a jelenlegi holdhatásból.
BIKA (IV. 21.–V. 20.)
Nagyszerű napra számíthatnak a Birkák. Őrleteit, elképzeléseit konkrétan megvalósíthatja.
IKREK (V. 21.–VI. 21.)
Dinamikus változásokra számíthatnak az Ikeres-zsüllöttek. Magas szintű kommunikációs képességével sok mindent elér.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Felettesei nem értékelik az ötleteit, mondhatni, kukacoskodnak Önnel. Ha megőrzi nyugalmát, győztesen kerülhet ki a csetepatéből.
OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)
Nehéz helyzetbe került. Ne legyen igazságtalan, se irigy. A munkában érdemes lenne váltani!
SZŪZ (VIII. 24.–IX. 23.)
Egy munkatársa vagy szomszédja rámenősen közeledik Önhöz. Az aggodalma csak az, hogy udvarlója heves, féltékeny, és birtokolni akaró természetű.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Szakmailag kevés most a teendője. Legalább azzal próbálja meg hasznosítani az idejét, hogy felméri lehetőségeit.
SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)
Lojalitásra és lovgiasságra ma több esetben is szüksége lehet. Ismét kiderül, hogy mások milyen kedvezően vélekednek Önről.
NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)
Nem biztos, hogy ez a legjobb napja a héten. Ne mondja ki azonnal azt, amire gondol, mert lesznek olyanok, akik a szavai alapján felületesen ítélnek meg.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

A planéták rendkívüli lehetőségeket kínálnak, amit haladéktalanul ki kell használnia, mielőtt valaki megelőzné.
VÍZöntő (I. 21.–II. 19.)
Bolygója, az Uránusz arra ösztönzi, hogy legyen nyitott minden lehetőségre és a tudás elsajátítására egyaránt.
HALAK (II. 20.–III. 20.)
A Halakat mely érzelmek hatják át. Fontos, hogy pozitív benyomások ériék, melyek hatására rendkívül kreatív. Törődjön a környezetében élőkkel!

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő: Salamon Márton László
Vezető szerkesztő: Cseke Péter Tamás
Vezető publicista: Agoston Hugó

Főmunkatársak: Bírő Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Baló Levente (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasó szerkesztők:
Osváth Annamária, Nyáguly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csiksztereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Jogtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivalkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

Montezemolo visszautasította a bírálatokat

Forma-1

ÚMSZ

Luca Cordero di Montezemolo, a Ferrari elnöke a *La Repubblica* című napilapban válaszolt az őt ért kemény kritikára, miután Fernando Alonso, a maranellói csapat spanyol pilótája vasárnap nem tudta megnyerni a Forma-1-es világbajnokságot. „Nem vagyunk vesztes nemzet” – fogalmazott di Montezemolo. „A Ferrari hosszú története során megtanult emelt fővel, becsülettel veszteni és nyerni. Tudom, óriási hibát követtünk el az utolsó versenyen, ennek ellenére nincs okunk a szégyenkezésre. Elemezzük és tanulunk ebből, aztán továbblépünk és készülünk a következő kihívásokra.” Az Abu-Dzabi Nagydíjon elszenvedett fiasco után többen keményen bírálták Montezemolót, sőt Roberto Calderoli tárca nélküli miniszter egyenesen a lemondását követelte. A Ferrari közleményben védte meg a sportvezetőt: „Akadnak olyan politikusok, akik az emeleti ablakból ugranának a győztes nyakába, ám ha veszít, azonnal hóhérré kiáltanak” – olvasható az írásban. A vasárnapi Abu-Dzabi GP-n a német Sebastian Vettel győzött, és világbajnok lett. A verseny előtt még éllovas Alonso a rosszul megválasztott boxkiállítás miatt Vitalij Petrov (Renault) mögé szorult, a verseny java részén át képtelen volt megelőzni az oroszot, így lelassult, végeredményben a hetedik lett, s így csak a második lett a végelszámolásnál. ◀

Európai kupanagyüzem

Kézilabda

Turós-Jakab László

Mától vasárnapig a férfi és női kézilabda-Európa-kupák sorozataiban érdekelték a legjobb román és magyar csapatok.

Ma délután a férfi Bajnokok Ligája C csoportjában a Pick Szeged az éllovas orosz Csehovszki Medvegyi vendége, a D csoportban érdekelt HCM Constanța pedig a szintén orosz Szentpétervárt fogadja. A 19.30-kor kezdődő mérkőzésről a *Digi Sport* számol be élőben.

Szombaton a női BL-csoportok zárófordulójában, a Győri Audi ETO KC és a szlovén Krim Ljubljana már biztos továbbjutóként dönt az elsőség felől, míg a már

Női és férfi Nemzeti Ligák

A női Nemzeti Liga őszi idénye a 9. forduló után megszakadt, hiszen ebben a hónapban a négy Európa-kupa sorozat, majd decemberben az Európa-bajnokság tartja éberem a figyelmet. A december 7. és 19. között Dániában sorra kerülő kontinensviadalon Románia az A csoport tagja, s sorrendben Spanyolországgal (december 7.), Dániával (december 8.) és Szerbiával (december 10.) játszik egy helyért a legjobb 12 között. A D csoportban a magyarok a szlovénokkal, a franciákkal és a norvégokkal mérkőznek a középdöntőbe jutásért. A férfi-Nemzeti Ligában

már kedden este játszottak: a 10. forduló keretében a Resicabányai UCM 32-25-re nyert Nagyvárdon. Lapzárta után Panduriu Tg. Jiu-Știința Dedeman Bacău mérkőzést rendeztek, míg pénteken, 17 órától, a Digi Sport élőben közvetíti a Steaua-CSM fővárosi rangadót. Szombaton Székelyudvarhelyi KC–Nagybányai Minaur HC, Brassói Dinamo–Szatmárnémeti CSM és Kolozsvári U-Transilvania–Temesvári Poli-találkozókat rendeznek, a Bucovina Suceava–HCM Constanța-slágermérkőzés vasárnap zárja a forduló műsorát.

kiesett Debreceni VSC spanyol földön, a középdöntős Ixako Navarra vendégeként búcsúzik az európai kupapondorndon.

Szintén szombaton három román női csapat lép pályára az EHF Kupa 3. fordulójá-

nak visszavágóin. A Zilahi HC négygólos előny tudatában mérkőzik meg idegenben a szerb RK Zajecarral, a HC Dunărea pedig a görögországi 22-21 után nyugodt az AC Ormi-Loux Patrasz elleni, brüli revánson. A legnehe-

zebb dolga a Kolozsvári U-Jolidonnak van, hiszen 30-37-ről folytatja a harcot a német VfL Oldenburggal. A TVR 3 Bräiláról (11 órától) és Kolozsvárról (18 órától) sugároz élőben.

Férfi csapatok szombati Európa-kupa-mérkőzésein: KEK: Resicabányai UCM–Wisła Płock (lengyel) – 12 óra, Digi Sport. EHF Kupa: Banja Luka (bosnyák)–Tatabánya. Challenge Kupa: Initia Hasselt (belga)–Știința Dedeman Bacău.

Vasárnap a férfi BL B csoportjában vezető MKB Veszprém a svéd IK Sävehof vendége, a női BL-csoportok zárófordulójában pedig az Oltchim a norvég Larvikot fogadja, a továbbjutók rangadóján. A 18 óraor kezdődő mérkőzésről a *Digi Sport* számol be élőben.

A KEK-ben a Ferencváros a szlovák Banovsky HK Gabor ellen bizonyítaná, hogy az idegenbeli 32-26 nem volt véletlen, a Tomis Constanța pedig hazai pályán harcolná ki a továbbjutást a Madeira Andebol SAD ellen, amellyel remizett (27-27) egy héttel korábban, Portugáliában. ◀

A HCM Constanța legutóbb a HK Bosna ellen lépett pályára a Bajnokok Ligájában

Fotó: Mediafax

Röviden

Talmácsi a Jack and Jonesnál

Talmácsi Gábor megállapodott a Jack and Jones istállósával, így a magyar pilóta a gyorsaságimotoros-világbajnokság Moto2-es kategóriájában szereplő csapatnál folytatja pályafutását. Az ismert spanyol filmszínész, Antonio Banderas érdekességébe tartozó istállóban a 29 esztendőes motoros társa az amerikai Kenny Noyes lesz. Talmácsi a múlt héten jelentette be, hogy új csapathoz szerződik, és egyúttal szakít menedzserével, Stefano Favaróval. A magyar pilóta 2007-ben világbajnok volt a 125 kcm-esek között, míg az idén a Moto2-ben a hatodik lett a Speed Up csapattal.

Román és magyar bukták

Súlyos vereséggel mutatkozott be a férfi kosárlabda-EuroChallenge Kupában a Steaua Turabo: a fővárosi gárda 88-60-ra kapott ki Moszkvában a Dinamótól. Az F csoport következő fordulójában, november 23-án, a Steaua a belga Antwerp Giantsot fogadja. Ugyanabban a sorozatban, a Szolnoki Olaj csapata 88-70-re kapott ki Szentpéterváron az orosz Szpartaktól.

Német-francia pályázat

Tekintettel a nagyobb esélyekre, közösen pályáznak a 2015-ös férfi Európa-bajnokság megrendezésére a Német (DEB) és a Francia Kosárlabda-szövetség. Németország utólagja 1993-ban volt a kontinens torna házigazdája, akkor meg is nyerte az aranyérmét. A jövő évi férfi-Eb-nek Litvánia ad otthont, míg 2013-ra egyedül Szlovénia pályázik.

Barátságos mérkőzések

A skót labdarúgó-válogatott 3-0 arányú győzelmet aratott a Feröer-szigetek csapata felett barátságos mérkőzésen. Lapzártáig még három két találkozó fejeződött be: Kína-Lettország 1-0, Montenegro-Azerbajdzsán 2-0, Hong Kong-Paraguay 0-7.

Hétközi kosárforduló

Tegnap az őszi visszavágók második fordulójával folytatódott a női kosárlabdabajnokság. Eredmények: Északnyugati csoport: Kolozsvári U–Nagyvárad CSM 92-46, Gyulafehérvári CSU–Sepsi BC 50-52, Temesvári Bega Danzoi–Szatmárnémeti CSM 75-72 (az Aradi BC ICIM szabadnapos volt). Déleleti csoport: Politehnica Iasi–Buk. Sportul Studentesc 72-68, CST Alexandria–Buk. Rapid 76-57, SCM Craiova–Brassói Galactica 89-62 (az Olimpia volt szabadnapos). A férfi bajnokság elmaradt mérkőzésén: Nagyvárad CSM–Csíkszeredai Hargita Gyöngye BC 92-64.

Fidesz: magyar kézbe a Fradit!

ÚMSZ

Tarlós István, Budapest főpolgármestere Orbán Viktor miniszterelnökkel és Bánki Erika, az Országgyűlés sportbizottságának elnökével összhangban tenne azért, hogy a Ferencváros Labdarúgó Zrt. magyar tulajdonba kerüljön. A politikus a *Blikk* című napilap tegnapi számában közölt interjúban azt mondta, néhány, általa alkalmasnak tartott üzletembert megkérdés arról, hogy megvásárolnák-e az FTC-t, amelyet a jelenlegi angol tulajdonos, Kevin McCabe értékesíteni akar. Tarlós hozzátette, hogy az üzleti feltételekről és a vételáról senkivel sem tárgyal, hatáskörét nem szeretné túllépni. McCabe múlt kedden jelentette be hivatalosan, hogy értékesíteni szeretné az Ferencváros Labdarúgó Zrt. részvényeit. A 2010-11-es pontvadászatban a zöld-fehérek 25 ponttal a negyediket, öt hosszal a listavezető Videoton nyomában. ◀

Kikaptak a csíki hokisok a magyar–román ligában

Jégkorong

T. I. L.

Kilencnapos megszakítás után folytatódott a magyar–román jégkorongbajnokság, a MOL Liga. A keddi játéknapon, Brassóban, a helyi Fenestela 68 és a HSC Csíkszereda találkozott, fordultatos mérkőzésen a házigazdák nyertek 4-3-ra. Az első harmad végén, Nagy Csaba góljával, 1-0-ra vezettek a brassóiak, de a 27. percben már a csíkiak voltak előnyben, Hruba és Nagy István góljaival. Aztán a brassóiak negyven másodperc alatt három gólt is ütöttek (Antal, Lőrincz, Kirišenko), s a 39. percben Mihály Ede már a végeredményt állította be a csíki szépítő góllal. Ez volt a HSC negyedik veresége a bajnokságban, de ennek ellenére megőrizték vezető pozíciójukat Charles Franzen tanítványai.

A nap másik mérkőzésén büntetők döntöttek, a Sapa Fehérvár AV19 3-2-re nyert a Ferencváros pesterzsbeti otthonában. Lapzárta után Steaua Rangers–HSC Csíkszereda-mérkőzést rendeztek Bukarestben, pénteken pedig újabb teljes fordulóra kerül sor az alábbi menetrend szerint: Vasas HC–Fenestela 68, Dab.Docler–Újpesti TE, HSC Csíkszereda–Miskolci JJSE, Steaua Rangers–Sapa Fehérvár AV19. ◀

A táblázaton						
1. Csík.	22	18	0	4	120-47	51
2. Dab.Docler	22	16	0	6	111-57	48
3. M. JJSE	23	15	0	8	114-70	47
4. Vasas HC	23	14	0	9	92-56	41
5. Brassó	23	12	0	11	79-69	40
6. FTC	23	11	0	12	91-84	34
7. Fehérvár	24	10	0	14	75-109	26
8. Steaua	22	5	0	17	64-108	16
9. Újpest	22	1	0	21	42-188	3

A győzelemért 3 pont jár. Ha büntetők vagy hosszabbítás után születik, 2-1 arányban oszlik a győztes és vesztes között.

Puskás-díj – a FIFA közzétette a jelölteket

ÚMSZ

A Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA) közzétette annak a tíz játékosnak a nevét, akik megkaphatják a Puskás Ferenc-díjat, melyet a 2010-es esztendő legszebb gólját szerző futballista vehet át a szervezet éves, 2011 januárjában sorra kerülő zürichi gáláján.

Az Aranycsapat legendás labdarúgójáról elnevezett elismerésről szóló szerződést tavaly október 20-án írta alá Joseph Blatter, a FIFA elnöke és Puskás özegeye Felcsúton. A 2009-es voksoláson Cristiano Ronaldo, a Real Madrid portugál támadója nyert egy korábbi, még a Manchester United színeiben szerzett góllal. Az idei jelöltek között – az előző évhez hasonlóan – nincs magyar játékos, ugyanakkor először került fel a 10-es listára egy női futballista, a japán Jokojama Kumi személyében.

A Puskás-díj 2010-es jelöltjei (január 1. és október 15. között szerzett gólokkal): Siphiwe Tshabalala (a Dél-afrikai Köztársaság színeiben), Giovanni van Bronckhorst (Hollandia), Hamit Altintop (Törökország), Matthew Burrows (Glentoran), Linus Hallenius (Hammarby), Lionel Messi (FC Barcelona), Samir Nasri (Arsenal), Neymar (Santos), Arjen Robben (Bayern München), Jokojama (U17-es japán női válogatott).

A gólokat a FIFA hivatalos honlapján lehet megtekinteni, s az olvasók itt szavazhatnak a nekik legjobban tetsző találatra. A nemzetközi szövetség a díjátadó gálára mind a tíz jelöltet meghívja, de csak a voksoláson győztes találatot hirdeti ki, a sorrendet nem. Az esztétikai élmény mellett a gól fontossága is szempont, így legalább élvonalbeli bajnoki találkozón kellett születnie, hogy jelölt lehessen. ◀